

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra policejních činností

**Národní strategie pro práci policie ve vztahu
k národnostním a etnickým menšinám v kontextu
reálného výkonu služby**

Bakalářská práce

**National strategy for the work of the Police in relation to national and
ethnic minorities in the context of the actual performance of the service**

Bachelor thesis

VEDOUcí PRÁCE

Mgr. Ing. Radomír HEŘMAN, MBA

AUTOR PRÁCE

Michal KRHOUNEK

PRAHA

2024

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Libé, dne 01. 02. 2024

Michal Krhounek

ANOTACE

Národní strategie pro práci policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám je dokument, který stanovuje směry a cíle, které by měla policie České republiky sledovat při výkonu služby vůči těmto menšinám. Policie mají povinnost chránit práva menšin a zajistit spravedlnost. Národní strategie pro práci policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám je tedy nástrojem, který pomáhá policistům lépe porozumět a reagovat na potřeby menšinových komunit. Je zaměřena na zajištění rovných práv, prevenci diskriminace a posílení důvěry mezi policií a menšinami. Současný stav policie a reálného výkonu služby však neodpovídá přesným cílům a prioritám národní strategie a je stále co zlepšovat.

KLÍČOVÁ SLOVA

Národ, etnikum, menšina, majorita, minorita, multikulturní společnost

ANNOTATION

The National Strategy for the Work of the Police in Relation to National and Ethnic Minorities is a document that sets out the directions and goals that the police of the Czech Republic should pursue in their service towards these minorities. Police officers have a duty to protect the rights of minorities and ensure justice. The National Strategy for Policing National and Ethnic Minorities is therefore a tool to help police officers better understand and respond to the needs of minority communities. It is aimed at ensuring equal rights, preventing discrimination and strengthening trust between the police and minorities. However, the current state of policing and the actual performance of the service does not match the precise objectives and priorities of the national strategy and there is still room for improvement.

KEYWORDS

Nation, ethnicity, minority, majority, minority, multicultural society

OBSAH

Úvod	7
Cíl bakalářské práce	8
Teoretická část.....	9
1 Vysvětlení základních pojmu.....	9
1.1 Národ	9
1.2 Etnikum	10
1.3 Národnostní menšina.....	10
1.4 Multikulturní společnost (prostředí a výchova)	11
1.5 Rasismus	13
1.6 Xenofobie.....	13
1.7 Extremismus	13
1.8 Sociálně vyloučená lokalita	14
2 Historický vývoj národnostních a etnických menšin v Československu v letech 1918 - 1993.....	15
3 Právní rámec národnostních a etnických menšin	16
3.1 Mezinárodní právo - Smlouvy a Charty v rámci OSN.....	16
3.2 Mezinárodní právo v rámci Evropské unie	17
3.2.1 Rámcovou úmluvu Rady Evropy o ochraně národnostních menšin	17
3.2.2 Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků.....	17
3.3 Právní rámec národnostních a etnických menšin v České republice	18
Hlavní část	22
4 Charakteristika jednotlivých národnostních menšin v ČR	22
4.1 Polská národnostní menšina.....	22
4.2 Běloruská národnostní menšina.....	23
4.3 Německá národnostní menšina	23
4.4 Maďarská národnostní menšina.....	24
4.5 Ukrajinská národnostní menšina.....	25
4.6 Ruská národnostní menšina	25
4.7 Rusínská národnostní menšina.....	25
4.8 Romská národnostní menšina	26
4.9 Chorvatská národnostní menšina	27
4.10 Bulharská národnostní menšina.....	28

4.11	Řecká národnostní menšina	28
4.12	Vietnamská národnostní menšina	29
4.13	Slovenská národnostní menšina	30
4.14	Srbská národnostní menšina	30
4.15	Židovská národnostní menšina	31
5	Neziskové organizace ve vztahu k národnostním menšinám.....	32
5.1	Rozdělení neziskových organizací	32
5.2	Výčet některých organizací na úseku menšin	32
6	Charakteristika postavení Policie ČR mezi menšinami z historického hlediska po současnost	33
6.1	Historické postavení Československé Police k národnostní menšinám od roku 1918 - 1989.....	33
6.2	Současné postavení Policie České republiky k národnostním a etnickým menšinám	34
7	Strategie pro práci policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám	34
7.1	Návaznost strategie prevence kriminality pro rok 2022-2027.....	37
7.2	Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030	39
8	Srovnání zmiňovaných jednotlivých strategií	40
9	Charakteristika minulých i současných trendů pro začleňování menšin do společnosti.....	42
10	Činnost Police ČR v procesu soužití národnostních a etnických menšin	42
10.1	Základní rozdělení a hlavní úkoly Police České republiky na úseku národnostních menšin.....	42
10.2	Formy činnosti Policie České republiky pro národnostní menšiny	44
10.3	Metody činnosti Policie České republiky pro národnostní menšiny	45
10.4	Community Policing	46
10.5	Pracovní skupiny policie České republiky pro národnostní a etnické menšiny	47
10.6	Styčný důstojník Policie české republiky pro národnostní a etnické menšiny	48

10.7	Antikonfliktní tým policie České republiky	49
11	Výkonu služby policisty při kontaktu s národnostní a etnickou menšinou (jednotlivci národnostních a etnických menšin)	50
11.1	Komunikace policista vs. člen národnostní a etnické menšiny	51
11.2	Komunikace člen národnostní a etnické menšiny vs. policista	52
12	Jak by měl vypadat praktický výkon služby policisty	53
12.1	Další aspekty pro praktický výkon služby policisty	53
12.2	Shrnutí praktického výkonu policisty	54
	Závěrečná část	56
13	Průzkum k národnostním a etnickým menšinám	56
13.1	Výslednost průzkumu ve formě dotazníku k národnostním a etnickým menšinám	57
14	Vyhodnocení průzkumu	68
15	Shrnutí praktické části	69
16	Závěr	72
17	Použité zdroje	74
17.1	Monografie	74
17.2	Zdroje z internetu	74
17.3	Použité zdroje ze sbírky zákonů	78
17.4	Interní akty řízení Policie ČR	79
	Příloha č. 1 - dotazník	80

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je „Národní strategie pro práci policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám v kontextu reálného výkonu služby“. Práce policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám je neustálým procesem, který vyžaduje průběžné hodnocení, aktualizaci strategií a zlepšování postupů. Pouze tak může být zajištěna ochrana práv menšin a zajištění bezpečnosti a důvěry v rámci celé společnosti. V dnešní době se policie setkává s mnoha výzvami a úkoly, mezi které patří práce s národnostními a etnickými menšinami. Každá z těchto menšin má svůj specifický pohled a potřeby, kterými je důležité se zabývat i při běžném výkonu služby. Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, aby byl jednotný a organizovaný v každodenní výkonu služby, je nutné mít vypracované vhodné strategie, které by pomáhaly policistům zabývajících se danou problematikou, v tomto případě národnostní a etnickou menšinou. V každé strategii musí být stanovené jasné úkoly, cíle, ale i postupy jak řešit jednotlivé situace, které se mohou týkat diskriminace, stereotypů a různých projevů násilí vůči určitým menšinám. Policisté by měli zvládat, ale i ovládat schopnosti v oblasti mezikulturní komunikace, aby byli schopni jednat s menšinami, respektující jejich kulturu a tradice. Důležitou součástí každé strategie by mělo být vytvoření týmu zkušených policistů, kteří by se specializovali na práci s národnostními a etnickými menšinami. Tento tým by měl být aktivně k dispozici pro všechny složky policie a poskytovat reálnou odbornou, konkrétní a včasnou pomoc. Cílem strategie pro práci policie ve vztahu k národnostním etnickým menšinám by mělo být zlepšení vztahu mezi policií a menšinami, posílení důvěry mezi oběma stranami a ke zlepšení spolupráce. To by mělo vést ke zvýšení efektivity a účinnosti policistů v jejich každodenní práci a k lepšímu chápání potřeb menšin v rámci společnosti. V praxi by měla být tato strategie aktivně implementována na všech úrovních policie a na všechny situace, které se týkají práce s národnostními a etnickými menšinami. Pouze tak může být dosaženo toho, aby policie ve své práci vycházela z etických a lidských hodnot, a aby byla schopná spolupracovat s menšinami tak, aby vytvořila bezpečné a tolerantní prostředí pro všechny občany.

CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je vysvětlení, popsání, objasnění a charakteristika problematiky celkového pohledu na strategii pro práci policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám v kontextu reálného výkonu služby a zhodnocení všech částí uvedené v této práci.

Teoretická část obsahuje vymezení základních pojmu, jako jsou národ, etnikum, xenofobie, racismus, extremismus a jiné. Také zde uvádím historický význam národnostních menšin, zabývám se historickým i současným postavením Policie. Nesmím opomenout ani právní rámec, který je ukotven v našem právním i mezinárodním systému.

Uvedu hlavní předměty, cíle a úkoly, které jsou nedílnou součástí dané problematiky. Vyhodnotím strategie i jejich vhodnost. Budu se též zajímat o využití pro reálný výkon služby Policie ČR. Po vyhodnocení strategií, se budu zabývat základní činností Police České republiky k menšinám. Především hlavními úkoly, cíli, metodami a formou činnosti. Hlavní část bude zakončena všeobecnými výkony ve službě policistů, kteří jsou v každodenním kontaktu s národnostní a etnickou menšinou. Jejich popisem, jak by měl vypadat reálný výkon služby.

V závěrečné části budu vyhodnocovat dotazník, na který bylo odpovídáno policisty obvodních odděleních Policie České republiky v rámci Karlovarského kraje. Dotazník bude vyhodnocen grafickým znázorněním. Snaha o zjištění, jestli policisté mají podvědomí, jak přistupovat k dané problematice a zda se s touto situací setkávají při výkonu služby.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Vysvětlení základních pojmu

Vymezení některých základních pojmu není vůbec složité, především je dobré rozeznávat jednotlivé názvy včetně jejich rozdílů. Jednotlivé pojmy budou níže popsány a detailněji vysvětlen jejich význam. Dále je zde uvedeno i několik vybraných pojmu, které subsidiárně k národnostním a etnickým menšinám patří a často se s nimi setkáváme i v jiné souvislosti.

1.1 Národ

Národ je sociální a kulturní pospolitost, která na základě objektivního, subjektivního a duchovního rázu sdílí společný původ, jazyk, kulturu, tradice a historii. Národ může mít také společný územní původ, politickou organizaci a státní suverenitu. Národní identita je důležitou součástí národa a může být založena na společných hodnotách, zvyklostech a přesvědčeních. Národy mohou existovat i jako menšiny v rámci větších politických celků nebo jako samostatné státy.¹

Národ a národnost jsou často zaměňovány, ale technicky jsou to dvě různé věci.

Národ zahrnuje celkovou skupinu lidí sdílejících území, jazyk a kulturu. Jedná se o politický koncept, protože národ může mít vlastní stát nebo část jiného státu, mají společné právo a vlajku. Například v České republice představují národ čeští občané.

Na druhé straně, národnost se zaměřuje na identitu a původ jednotlivce nebo skupiny lidí. Národnost se může vztahovat k rasovým, etnickým, kulturním a historickým faktorům a zahrnuje osobní příslušnost, obvykle na základě místa narození nebo rodinných kořenů. Například v České republice mohou mít občané různou národnost, jako jsou Romové, Slováci nebo Vietnamci, na základě svého původu a kultury, kterou přinášejí do společnosti.

¹ VŠEOBECNÁ ENCKLOPEDIE. *Všeobecná encyklopédie v osmi svazcích*. Praha: Diderot, 1999, svazek 5, s. 297 ISBN 80-902555-7-4.

1.2 Etnikum

Etnikum je termín používaný pro označení diferencované skupiny lidí, kteří sdílejí společný původ, kulturu, jazyk, tradice a historii. Etnikum se liší od pojmu národ, který se obvykle vztahuje k politickému uspořádání a státnímu útvaru.²

Etnická identita je často založena na společných kulturních a historických prvcích, jako jsou jazyk, náboženství, zvyky, tradice, potraviny a další. Etnické skupiny mohou existovat v rámci jednoho státu nebo se rozprostírat přes hranice více států.³

Etnická identita je důležitá součást individuální identity a může ovlivňovat sociální vztahy, politické příslušnosti a kulturní vyjádření. Etnická rozmanitost je hodnotou, která přispívá ke kulturnímu bohatství a vzájemnému porozumění mezi různými skupinami lidí.

1.3 Národnostní menšina

Pojem národnostní menšina „*bývá užíván k tomu, aby bylo možno zařadit pod jeden stručný „střešní „termín“ všechny typy a kategorie etnických společenství s výjimkou státních národů na „vlastním“ teritoriu, tedy jak a) jak „malá etnika“ nedisponující vlastním národním státem, tak b) části velkých státních národů sídlící na území jiného státu, res. c) specifické případy na pomezí etnografické či sociální skupiny a jiné“.*⁴

Menšiny jsou a bývají označovány skupiny lidí, které jsou v dané společnosti numericky menšinové a odlišují se od většinové populace z hlediska etnického, jazykového, náboženského nebo kulturního původu. Menšiny mohou mít odlišný jazyk, kulturu, tradice, náboženství nebo jiné charakteristiky, které je odlišují od většinové populace.

Menšiny mohou být přítomny v různých zemích a společnostech a mohou se lišit v závislosti na kontextu. Existují etnické menšiny, které mají odlišný původ a kulturní identitu, a také jazykové menšiny, které používají jiný jazyk než

² LINHART, Jiří; VODÁKOVÁ, Alena; KLENER Pavel. *Velký sociologický slovník - 1. A-O.* Praha: Karolinum 1996. s. 277. ISBN 80-7184-311-3.

³ PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova, teorie - praxe - výzkum.* Praha: ISV 2001, s. 17, ISBN 80-85866-72-2.

⁴ PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova, teorie - praxe - výzkum.* Praha: ISV 2001, s. 25. ISBN 80-85866-72-2. [cit. 25. 11. 2023].

většinová populace. Náboženské menšiny se odlišují svým náboženským vyznáním a praktikami.

Menšina se dá označit i slovem minorita, tímto slovem se může označit jak část národa, tak etnické skupiny. Menšina, se dá popsat i jako „*skupina početně slabší než zbytek obyvatelstva státu, nacházející se v nedominantním postavení, jejíž příslušníci – coby občané daného státního útvaru – mají etnické, náboženské nebo jazykové rysy, kterými se odlišují od zbytku obyvatelstva a vykazují, byť pouze implicitně, smysl pro sounáležitost zaměřený na uchování své kultury, tradic, náboženství nebo jazyka*“.⁵

„*Pod pojmem národnostní menšina může být definována jako skupina obyvatelstva, která jako celek nepřijímá za svou národní identitu*“, státu, v němž žije.“⁶

Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020 pro účely „*tohoto dokumentu jsou za menšiny považovány všechny osoby nebo skupiny osob, které se odlišují jednak na základě sexuálních preferencí, etnických, rasových, náboženských nebo obecně kulturních charakteristik, jednak na základě sociálního statutu, který vede k jejich marginalizaci, nebo podle odlišného právního rámce, tj. občané jiného státu (cizinci ze států EU i třetích zemí)*“.⁷

1.4 Multikulturní společnost (prostředí a výchova)

Hlavním úkolem našeho státu, respektive rady vlády pro národnostní a etnické menšiny je vytvářet vhodné podmínky a podílet se na vytváření takzvaného multikulturního prostředí. Multikulturní prostředí je situace nebo prostředí, kde existuje více než jedna kultura, národnost nebo způsob života v rámci jedné oblasti, společnosti nebo komunity. To znamená, že mezi lidmi v jedné oblasti nebo společnosti jsou zastoupeny různé kulturní, národnostní a etnické skupiny, které mají své vlastní jazyky, zvyky a tradice.

⁵ ŠATAVA, Leoš. *Jazyk a identita etnických menšin*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2009, s. 32. ISBN 978-80-86429-83-0.

⁶ GABAL, Ivan. *Etnické menšiny ve střední Evropě: konflikt nebo integrace*. Praha: G plus G, 1999, s. 25. ISBN 80-86103-23-4.

⁷ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám do roku 2020*. [Online] Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-pro-praci-poliecie-cr-ve-vztahu-k-mensinam-do-roku-2020.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].

Multikulturalismus obvykle vede ke společenskému bohatství a obohacení, protože umožňuje výměnu nápadů, názorů, praktik a zkušeností mezi různými kulturami. Toto prostředí také může pomoci vytvořit tolerantnější, inkluzivnější společnost, pomoci lidem porozumět a respektovat různé kulturní rozdíly.

Multikulturní prostředí může však také představovat určité výzvy pro společnost, zejména pokud jsou různé kulturní skupiny oddělené a nekomunikují spolu. V takových situacích může dojít ke konfliktům, stereotypům a diskriminaci.

V České republice existuje v současnosti výrazně multikulturní prostředí. Po pádu železné opony se země otevřela světu a přivítala mnoho lidí ze zahraničí, kteří přišli hledat nové příležitosti, pracovní místa nebo útočiště před konflikty a nebezpečím ve svých domovských zemích. Mezi těmito lidmi jsou i různé kulturní, národnostní a etnické skupiny, které obohacují českou kulturu svými zvyky a tradicemi.

Většina přistěhovalců v České republice pochází z Blízkého východu, Střední Asie a východní Evropy. Největší skupinou jsou Ukrajinci, Slováci a Vietnamci. V posledních letech se také zvýšil příliv obyvatel ze zemí, jako jsou Sýrie, Irák a Afghánistán, kteří hledali útočiště před konflikty a válečnými stavby.

Multikulturní prostředí však může být velmi náročné na různých úrovních. Někteří lidé jsou citliví na kulturní rozdíly a mohou být konfrontováni se stereotypy a nevraživostí, zatímco jiní zase pociťují obtíže s adaptací na nové prostředí a jazyk. Některé kulturní komunity také mohou čelit diskriminaci nebo vyloučení v důsledku kulturních rozdílů.

Nicméně, vláda v České republice a mnoho nevládních organizací aktivně pracují na podpoře multikulturního prostředí a integraci přistěhovalců a menšin. To zahrnuje preventivní kampaně zaměřené na boj proti diskriminaci, nábor a vzdělávání integračních pracovníků a podporu menšinových skupin, aby se staly aktivními členy společnosti.

Důležitou součástí je tedy vytváření multikulturního prostředí s následnou multikulturní výchovou tedy „*vytvářet prostřednictvím vzdělávacích programů způsobilost lidí chápat a respektovat i jiné kultury než svou vlastní*“.⁸

⁸ PRŮCHA, Jan; WALTEROVÁ Eliška; MAREŠ Jiří. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 1998, s. 137. ISBN 80-7178-252-1. [cit. 25. 11. 2023].

1.5 Rassismus

Definice rasismu není přesně dána, ani v právních aktech se s pojmem rasismu nesetkáme. „*Rassismus, můžeme formulovat jako nenávist jednotlivce k jinému, který se od něj odlišuje. Rassismus je založen na ideologii kladoucí důraz na fyzické odlišnosti, jako je barva pleti, obličejové rysy, tvar lebky a podobně*“.⁹

Pojem rassismus se dá pojmenovat i jinak a to, že rassismus je nevědecká teorie předpokládající, že biologický a etnický původ určuje kulturní psychickou (morální) povahu populací, které se vzájemně dělí na „vyšší“ a „nižší“. Převzato ideologiemi, které zdůrazňují nadřazenost bílé rasy nad ostatními „méněcennými rasami“.¹⁰

1.6 Xenofobie

Klasická definice xenofobie přesně specifikovaná není, můžeme jí, ale přeložit jako strach z cizinců, ale taky, „*Xenofobii definujeme jako strach, odpor a nepřátelství ke všemu cizímu a neznámému. Tedy k těm, kdo se nějak odlišují od světa, ve kterém jsme zvyklí žít. Nejen třeba barvou pleti, ale i jazykem, kulturou, zvyky nebo sexuální orientaci*“.¹¹ Xenofobie vychází z rassismu a je její nedílnou součástí. Jak rassismus, tak xenofobie mají odpor proti multikulturismu.

1.7 Extremismus

„*Extremismus lze chápat jako běžné označení pro cokoliv krajního, vyhraněného či výstředního, lze s ním však pracovat i jako s konceptualizovaným pojmem, který se vztahuje ke specifické ideové pozici. Takto je vymezován ve vědecké sféře, v úředních dokumentech a v některých případech i v právních dokumentech (v ČR však pojem není „právní“ v tom smyslu, že by se vyskytoval v zákonech, lze jej však nalézt v některých interních normách státních institucí a v soudních rozhodnutích)*“.¹²

⁹ RADAKOVIČ, Dušan. Český rozhlas, Ecyklopedie Radižurnálu [online] © 1997-2023 Český rozhlas ze dne 12. prosince 2016. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/rassismus-a-xenofobie-kdyz-se-strach-prevlekne-za-nenavist-6230547>. [cit. 25. 11. 2023].

¹⁰ CHMELÍK, Jan. Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty. Praha: Linde, 2001, s. 10, ISBN 80-7201-265-7.

¹¹ RADAKOVIČ, Dušan. Český rozhlas, Ecyklopedie Radižurnálu. [online] © 1997-2023 Český rozhlas ze dne 12. prosince 2016. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/rassismus-a-xenofobie-kdyz-se-strach-prevlekne-za-nenavist-6230547>. [cit. 25. 11. 2023].

¹² MAREŠ Miroslav, Národní pedagogický institut České republiky. Extremismus v ČR: Úvod a vymezení pojmu. [Online] Policie České republiky © 2023 ze dne 08. září 2014. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/19101/EXTREMISMUS-V-CR-UVOD-A-VYMEZENI-POJMU.html>. [cit. 25. 11. 2023].

Z výše uvedeného pojem extremismus není přesně definovaný. „Ministerstvo vnitra České republiky extremismus pro svou koncepční činnost využívá, Pojmem extremismus jsou označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku“.¹³

„V obecném sociologickém pohledu je extremismus chápán jako jakýkoliv výstřední nebo krajně radikální postoj a s tím související činnost“.¹⁴

1.8 Sociálně vyloučená lokalita

Sociálně vyloučená lokalita je oblast, často čtvrť nebo sídliště, které se vyznačuje dlouhodobou a systematickou sociální a ekonomickou marginalizací obyvatel. Jedná se o místo, kde se koncentrují různé problémy, jako je vysoká míra chudoby, nezaměstnanosti, trestních činů, socioekonomicke nerovnosti, nedostatečná infrastruktura, nedostatek základních služeb a nedostatečný přístup k vzdělání, zdravotní péči a dalším sociálním podporám.

Sociální vyloučení zahrnuje i sociální izolaci a omezené sociální sítě, což může vést k negativnímu vlivu na fyzické a duševní zdraví obyvatel. Tyto lokality často čelí negativním stereotypům a diskriminaci ze strany širší společnosti.

Existuje mnoho faktorů, které mohou přispět k vzniku sociálně vyloučené lokality, včetně strukturálních, socioekonomických a politických problémů. Pro obyvatele těchto lokalit je často obtížné se vymanit z chudoby a nespravedlnosti, a to i přes snahy vlád a různých neziskových organizací provádět intervence a programy na zlepšení podmínek a příležitostí.

Cílem práce se sociálně vyloučenými lokalitami je snížit nerovnosti, zvýšit přístup k základním službám a podpořit sociální integraci a participaci obyvatel. To může zahrnovat poskytování lepšího bydlení, podporu při hledání zaměstnání, investice do infrastruktury a komunitních center, programy na zlepšení vzdělávání a další opatření, která mají za cíl zvýšit kvalitu života v těchto lokalitách.

¹³ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. [POLICIE]. *Extremismus: Co je to extremismus*. Online. Policie České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ncoz-extremismus-co-je-extremismus.aspx>. [cit. 25. 11. 2023.]

¹⁴ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 13, ISBN 80-7201-265-7.

2 Historický vývoj národnostních a etnických menšin v Československu v letech 1918 - 1993

Československo vzniklo v roce 1918 spojením několika etnických skupin včetně Čechů, Slováků, Maďarů, Němců, Poláků a Rusínů. Během 20. let a 30. let se mnoho menšin snažilo zábojovat za větší práva a autonomii. Například Němci a Maďaři usilovali o větší autonomii v rámci Československa, zatímco Slováci si v roce 1938 vydobyli autonomii a vytvořili vlastní stát.

Po druhé světové válce byly menšiny v Československu silně ovlivněny režimem Komunistické strany. Maďaři, Němci a Ukrajinci byli ze země vysídleni, zatímco Slováci byli sloučeni s Čechy do nové federace. V 60. a 70. letech se menšiny snažily najít způsoby, jak se prosadit a žít podle svých tradic a kultur.

Po pádu komunistického režimu v roce 1989 se menšiny opět začaly snažit o větší práva a autonomii. V roce 1993 se v důsledku rozpadu federace Československa vytvořila samostatná Česká republika. V této nové zemi existují různé menšiny, včetně Slováků, Romů, Poláků, Němců a ukrajinské menšiny. Tyto menšiny se snaží bojovat za svá práva v rámci nového státu a udržovat své tradice a kulturu.

Historie národnostních a etnických menšin v Československu a České republice je poměrně složitá a ovlivněna politickými událostmi a změnami hranic.

V meziválečném období Československa se zde nacházely různé etnické skupiny. V rámci tzv. sudetského Německa žilo velké množství Němců, kteří se po rozpadu Československa v roce 1938 stali součástí Třetí říše. Po druhé světové válce byla většina německého obyvatelstva vysídlena z Československa.

Po roce 1945 se v Československu usadily menšiny, jako například Romové, Ukrajinci, Poláci a další. V období komunistického režimu byla menšinám omezena svoboda projevu a kulturního vyjadřování. Po sametové revoluci v roce 1989 se situace menšin postupně zlepšovala a byly přijaty právní nástroje pro ochranu jejich práv.

Po rozpadu Československa v roce 1993 vznikla Česká republika, která pokračovala v ochraně menšin a přijala další právní předpisy v souladu s mezinárodními standardy. Menšiny mají právo na zachování a rozvoj svého jazyka, kultury a tradic. Existuje také Rada vlády pro národnostní menšiny, která se zabývá otázkami menšin a jejich práv.

Nicméně, i přes snahy o ochranu menšin, stále existují výzvy a problémy, jako je neustálá diskriminace, sociální vyloučení, nedostatečná reprezentace menšin ve veřejném životě, popřípadě multikulturní výchova. Ochrana a podpora menšin je stále důležitou otázkou v České republice ale i v jiných zemích.

3 Právní rámec národnostních a etnických menšin

Právní rámec národnostních a etnických menšin je vhodné, rozdělit do dvou částí. V první řadě rámce mezinárodního práva, kterým je Česká republika vázána a snaha implementovat do vnitrostátního práva. Pro českou republiku je základním kamenem právní rámec vnitrostátního práva, kde je zakotvena práva národnostních a etnických menšin od ústavního pořádku až po jednotlivé zákony.

3.1 Mezinárodní právo - Smlouvy a Charty v rámci OSN

Ochrana národnostních a etnických menšin je důležitým aspektem lidských práv a demokracie. Existuje několik mezinárodních a národních právních nástrojů, které mají za cíl zajistit rovnoprávnost a ochranu menšin. V rámci OSN se můžeme zmínit o níže uvedených smlouvách:

- *Deklarace o pokroku a rozvoji v sociální oblasti* (New York, 11. 12. 1969).¹⁵
- *Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech* (New York, 19. 12. 1966).¹⁶
- *Mezinárodní pakt o občanských a politických právech* (New York, 19. 12. 1966).¹⁷
- *Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace* (New York, 21. 12. 1965).¹⁸

¹⁵ OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Deklarace o pokroku a rozvoji v sociální oblasti*. Online. Informační centrum OSN v Praze. © 13. dubna 2022. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/04/deklarace-o-pokroku-a-rozvoji-v-socialni-oblasti.pdf>. [cit. 25. 11. 2023].

¹⁶ OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech*. Online Informační centrum OSN v Praze. © 1. srpna 2022. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/08/mezinarodni-pakt-o-hospodarskych-socialnich-a-kulturnich-pravech.pdf>. [cit. 25. 11. 2023].

¹⁷ OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Mezinárodní pakt o občanských a politických právech*. Online Informační centrum OSN v Praze. © 1. srpna 2022. Dostupné z: https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/08/mezinar.pakt-obc.a.polit._prava_.pdf. [cit. 25. 11. 2023].

¹⁸ OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace*. [Online Informační centrum OSN v Praze. © 1. srpna 2022. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/08/umluva-ras.diskriminace.pdf>. [cit. 25. 11. 2023].

- *Deklarace o právu na rozvoj* (04. 12. 1986).¹⁹
- *Všeobecná deklarace lidských práv* (10. 12. 1948).²⁰

3.2 Mezinárodní právo v rámci Evropské unie

Mezinárodní právo zahrnuje nástroje jako je například i Rámcová úmluva Rady Evropy o ochraně národnostních menšin a Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků. Tyto dokumenty stanovují základní principy a závazky států v oblasti ochrany menšin.

3.2.1 Rámcovou úmluvu Rady Evropy o ochraně národnostních menšin

Dokument stanový ochranu práv příslušníků národnostních menšin v rámci evropských standardů. Česká republika Úmluvu podepsala dne 28. dubna 1995, ratifikační listina byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy, depozitáře Úmluvy, dne 18. prosince 1997. Úmluva pro Českou republiku vstoupila v platnost 1. dubna 1998. Český překlad dokumentu je publikován ve Sbírce zákonů České republiky pod č. 96/1998 Sb.²¹

3.2.2 Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků

Návrh na ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (ETS 148), otevřené k podpisu členským státům Rady Evropy ve Štrasburku dne 5. listopadu 1992: Česká republika přijala usnesení vlády ze dne 7. prosince 2005 č. 1574.²² Členské státy Rady Evropy, které podepsaly tuto Chartu, majíce na zřeteli, že cílem Rady Evropy je dosažení větší jednoty mezi jejími členy, zejména za účelem zachování a uskutečňování ideálů a zásad, jež jsou jejich společným dědictvím; majíce na zřeteli, že ochrana historických regionálních a menšinových jazyků Evropy, z nichž některým hrozí postupný zánik, přispívá k zachování a rozvoji kulturního bohatství a tradic Evropy; majíce na zřeteli, že právo užívat

¹⁹ OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Deklarace o právu na rozvoj*. Online. Informační centrum OSN v Praze. © 13. dubna 2022. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/04/deklarace-o-pravu-na-rozvoj.pdf>. [cit. 25. 11. 2023].

²⁰ OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Všeobecná deklarace lidských práv*. Informační centrum OSN v Praze. © 1. srpna 2022. Dostupné z: https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/08/UDHR_2016_CZ_web.pdf. [cit. 25. 11. 2023].

²¹ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2022, 9. listopad 2005. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/ramcova-umluva-o-ochrane-narodnostnych-mensin-6912/>. [cit. 25. 11. 2023].

²² VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Evropská charta regionálních či menšinových jazyků*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2023 ze dne 02. června 2006. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/evropska-charta-regionálnich-či-menšinových-jazyku-17547/>. [cit. 25. 11. 2023].

regionální nebo menšinový jazyk v soukromém a veřejném životě je nezbezpečitelným právem, jež odpovídá zásadám zakotveným v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech Organizace spojených národů a duchu Úmluvy Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod.²³

3.3 Právní rámec národnostních a etnických menšin v České republice

V České republice je ochrana národnostních a etnických menšin zajištěna Ústavou, Listinou základních práv a svobod a jinými právními předpisy. Práva národnostních a etnických menšin jsou deklarovány v českém právu.

Z hlediska právní síly, kdy je na prvním místě Ústava České republiky, ve které je definována veškerá menšina a to HLAVA I. článek 6 ústavní zákon č. 1/1993 Sb..

Politická rozhodnutí vycházejí z vůle většiny vyjádřené svobodným hlasováním. Rozhodování většiny dbá ochrany menšin.²⁴

V návaznosti na Ústavu České republiky je zde Listina základních práv a svobod, kde se již taxativně zmiňuje o národní a etnické menšině Hlava III. článek 24 a článek 25. odstavec 1, 2 písmene a), b) c) č. 2/1993 Sb., listina základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku.

Příslušnost ke kterékoliv národnostní nebo etnické menšině nesmí být nikomu na újmu.

- 1) Občanům tvořícím národnostní nebo etnické menšiny se zaručuje všeobecný rozvoj, zejména právo společně s jinými příslušníky menšiny rozvíjet vlastní kulturu, právo rozšiřovat a přijímat informace v jejich mateřském jazyku a sdružovat se v národnostních sdruženích. Podrobnosti stanoví zákon.
- 2) Občanům příslušejícím k národnostním a etnickým menšinám se za podmínek stanovených zákonem zaručuje též
 - a) právo na vzdělání v jejich jazyku,
 - b) právo užívat jejich jazyka v úředním styku,

²³ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Evropská charta regionálních či menšinových jazyků*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2023 ze dne 02. června 2006. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/evropska-charta-regionálnich-či-mensinových-jazyku-17547/>, [cit. 25. 11. 2023].

²⁴ ČESKO, 1993. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>. [cit. 25. 11. 2023].

c) právo účasti na řešení věcí týkajících se národnostních a etnických menšin.²⁵

Ústava české republiky a listina základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku svrchovaného právního státu jsou na vrcholu pyramidy s největší právní silou.

K národnostním a etnickým menšinám vznikla další právní norma a to zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, kde se vymezuje pojem národnostní menšina a kdo je příslušník národnostní menšiny, konkrétně Hlava I. § 2 odstavec 1, 2 zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin

- 1) Národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo.
- 2) Příslušníkem národnostní menšiny je občan České republiky, který se hlásí k jiné než české národnosti a projevuje přání být považován za příslušníka národnostní menšiny spolu s dalšími, kteří se hlásí ke stejné národnosti.²⁶

Jak již bylo výše zmiňováno, existuje Rada vlády pro národnostní menšiny, která se zabývá otázkami menšin a jejich práv. Menšiny mají právo na zachování a rozvoj svého jazyka, kultury a tradic. Mají také právo na rovnoprávnost, nediskriminaci a účast na veřejném životě.

Na základě Zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, takzvaný „menšinový zákon“ „zřizuje již zmiňovanou Radu vlády pro národnostní a etnické

²⁵ ČESKO, 1993. Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>. [cit. 26. 10. 2023].

²⁶ ČESKO, 2001. Zákon č. 273/2001 Sb., Zákon o právech příslušníků národnostních menšin. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-273>. [cit. 26. 10. 2023].

menšiny, která je stálým poradním a iniciativním orgánem vlády ČR pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků. Rada v rámci své působnosti sleduje dodržování Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, zákonů a dalších právních norem ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin. Působnost Rady je vymezena zákonem č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nařízením vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, Statutem, jednacím řádem, popř. usneseními vlády²⁷.

Rada vláda je zastoupena nejen z řad politického spektra zastoupenou předsedou vlády, ale i jednotlivými vybranými ministerstvy, ale především z řad zástupců jednotlivých národnostních menšin. V současné době se jedná o 14 národnostních menšin: polská, německá, romská, maďarská, ukrajinská, ruská, rusínská, bulharská, rumunská, řecká, vietnamská, slovenská, chorvatská, srbská.²⁸ K těmto 14 menšinám se dál připojuje zvlášť židovská komunita jako stálý člen.

Ochrana menšin zahrnuje také prevenci a řešení případů diskriminace, xenofobie a nenávisti vůči menšinám. Státy jsou povinny přijímat opatření k tomu, aby se menšiny cítily bezpečně a respektovány ve společnosti.

Ochrana národnostních a etnických menšin je důležitá pro udržení kulturní rozmanitosti, posílení demokracie a ochranu lidských práv.

Národnostní a etnické menšiny ochraňuje trestní zákoník. Výčet jednotlivých ustanovení lze nalézt v HLAVA X., Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných, Díl 5. Trestné činy narušující soužití lidí zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

²⁷ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Výroční zpráva o činnosti Rady Vlády pro národnostní menšiny v roce 2022.* Online. Vláda České republiky. © 2009-2023. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/dokumenty-rady/Vyrocní-zprava-o-cinnosti-Rady-vlady-pro-narodnostni-mensiny-v-roce-2022.pdf>. [cit. 26. 10. 2023].

²⁸ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Výroční zpráva o činnosti Rady Vlády pro národnostní menšiny v roce 2022.* Online. Vláda České republiky. © 2009-2023. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/dokumenty-rady/Vyrocní-zprava-o-cinnosti-Rady-vlady-pro-narodnostni-mensiny-v-roce-2022.pdf>. [cit. 26. 10. 2023].

§ 352 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

§ 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

§ 356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod,

Následně dále HLAVA XIII, Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy, Díl 1. Trestné činy proti lidskosti

§ 400 Genocida,

§ 401 Útok proti lidskosti,

§ 402 Apartheid a diskriminace skupiny lidí,

§ 403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod,

§ 404 Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka,

§ 405 Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlnování genocida.²⁹

Je dobré také vědět, že menšiny jsou zastoupeny i zákonem č.129/2000 Sb., o krajích, v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích a v zákoně č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

²⁹ ČESKO, 2009. *Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>. [cit. 26. 10. 2023].

HLAVNÍ ČÁST

4 Charakteristika jednotlivých národnostních menšin v ČR

Na území České republiky se v současné době nachází několik nejpočetnějších národnostních menšin, které mají své zastoupení na jednání Vlády České republiky, kterého se mohou zúčastnit jednotliví ambasadoři za jednotlivé národnostní menšiny. Každá národnostní menšina žijící na území našeho státu má již letitou tradici a historii, kterou chtějí rozvíjet a udržovat v rámci své komunity. K tomu, aby minorita mohla prosazovat své zájmy, má podporu na úrovni Vlády České republiky tak na úrovni neziskových organizací.

4.1 Polská národnostní menšina

Polská menšina v České republice má dlouhou historii, která sahá až do středověku. Polsko a České země měly v minulosti často složité vztahy, které se promítaly i do situace polské menšiny.

V období Rakousko-Uherska, které zahrnovalo i část dnešního území České republiky, byla polská menšina relativně početná. Většina polské menšiny se nacházela na území Těšínského Slezska, větší počet byl také v Praze. Polská menšina měla své školy, kulturní organizace a spolky, které se snažily udržovat polskou kulturu a jazyk.

Po první světové válce a rozpadu Rakousko-Uherska se většina území s polskou menšinou stala součástí nově vzniklého Československa. Polská menšina se tak ocitla v novém státě, kde se musela přizpůsobit novým politickým a kulturním podmínkám. Byla jim však ponechána určitá autonomie a práva na jejich kulturu a jazyk.

Po druhé světové válce a nástupu komunistického režimu v Československu se situace polské menšiny zhoršila. Komunistický režim potlačoval kulturní a jazyková práva polské menšiny a snažil se je asimilovat do českého prostředí. Polská menšina byla nucena přijmout českou identitu a polská kultura a jazyk byly potlačovány.

Po pádu komunistického režimu v roce 1989 se situace začala postupně zlepšovat. Byla obnovena možnost vzdělávání v polském jazyce a podpora polské kultury. Polská menšina má své kulturní organizace, sdružení a spolky, které mají snahu udržovat a rozvíjet polskou kulturu, jazyk a tradice.

4.2 Běloruská národnostní menšina

Historie běloruské menšiny v České republice sahá až do 19. století, kdy začali běloruští občané migrovat do tehdejšího Rakouska-Uherska. Většina z nich se usadila v oblasti dnešních severních a východních Čech, kde pracovali především v textilním průmyslu.

Během první světové války i po ní došlo k další vlně migrace běloruských občanů do Československa. Většina z nich byla politicky aktivní a podílela se na boji za nezávislost Běloruska. Po vzniku Československa v roce 1918 získali běloruští občané práva menšiny a mohli se organizovat v různých spolcích a sdruženích.

Během druhé světové války byla běloruská menšina v Československu pronásledována nacisty. Mnoho běloruských občanů bylo deportováno do koncentračních táborů nebo zavražděno. Po válce se běloruští občané opět zapojili do politického života a podíleli se na obnově Běloruska.

Po roce 1948, kdy došlo k nastolení komunistického režimu v Československu, byla běloruská menšina potlačována a její činnost byla omezována. Po pádu Komunistického režimu v roce 1989 se tito občané opět mohli svobodně organizovat a podílet se na politickém životě.

Dnes žije v České republice přibližně 5 000 běloruských občanů. Mají své kulturní a spolkové organizace, které se snaží udržovat a rozvíjet běloruskou kulturu a tradice. Běloruská menšina má také své zástupce v různých politických stranách, organizacích a aktivně se zapojuje do veřejného života.

4.3 Německá národnostní menšina

Němci patří mezi tradiční autochtonní menšinu v České republice. Její historie sahá až do středověku, kdy se první němečtí osadníci začali usazovat na území dnešního Česka. V průběhu staletí se německá menšina postupně rozrostla a vytvořila si své komunity a osady, zejména v oblasti Sudet a v severních Čechách.

V 19. století začala německá menšina hrát významnou roli v hospodářství, kultuře a politice Českých zemí. Německy mluvící obyvatelé se podíleli na rozvoji průmyslu, obchodu a vzdělání. V této době vznikaly také německé spolky, školy a noviny, které sloužily k udržování německého jazyka a kultury.

Po první světové válce a vzniku Československa se vztahy mezi českou většinou a německou menšinou zhoršily. Německá menšina se cítela diskriminována a nespokojenost vyvrcholila v Sudetoněmeckém hnutí, které usilovalo o autonomii nebo připojení k Německu. Tato situace vyvrcholila Mnichovskou dohodou v roce 1938, kdy byla část Sudet připojena k Německu.

Po druhé světové válce došlo k největšímu migračnímu pohybu v českých dějinách, kdy během dvou let bylo z Československa vysídleno kolem 3 miliónů německých obyvatel. Bezprostředně po obnovení československého státu byli čeští Němci zbaveni občanských práv a postiženi diskriminačním opatřením. V roce 1953 bylo Němcům zvláštním zákonem vráceno státní občanství. Byli opět zrovnoprávněni, avšak v důsledku režimu, který byl v Československu nastolen, vedla k emigraci německé menšiny. Až po roce 1989 byly obnoveny menšinové spolky a byl opět zájem o německý jazyk.

Dnes žije v České republice přibližně 40 000 Němců, kteří mají své zástupce v politických stranách a organizacích. Německá menšina se snaží udržovat a rozvíjet německou kulturu a tradice a spolupracovat s českou většinou na budování vzájemného porozumění a respektu.

4.4 Maďarská národnostní menšina

Čeští Maďaři představují minoritu původní maďarské národnostní menšiny žijící na Slovensku. Největší vlna přílivu Maďarů do Českých zemí se uskutečnila po 2. sv. válce v rámci tzv. „výměny obyvatelstva“ (nedobrovolné přesídlení do českého pohraničí)

Maďaři nepatří v české republice k velké národnostní menšině. Vznik této menšiny souvisí se vznikem první Československé republiky v roce 1918. Díky mírové smlouvě z Trionu vznikla v nově založených státech významná maďarská menšina, která žila na území Slovenska a Podkarpatské Rusy. Na území Čech a Moravy se dostali v důsledku vnitřní migrace.

V období mezi oběma sv. válkami byl čilý maďarský kulturní život hlavně v Praze.

Maďarská menšina má zastoupení v Radě a jejích poradních grémiích, v samosprávě tak i v politickém životě. Spolková činnost je velmi bohatá a přispívá ke kulturní rozmanitosti.

4.5 Ukrajinská národnostní menšina

Ukrajinská menšina v České republice má relativně krátkou historii. Ukrajinci se začali usazovat na území Čech a Moravy zejména v průběhu 20. století. Mnoho Ukrajinců sem přišlo za prací nebo studiem.

Během první republiky se ukrajinská menšina začala organizovat a vytvářet své spolky a sdružení. Tyto organizace se snažily udržovat a rozvíjet ukrajinskou kulturu, jazyk a tradice. Nicméně, během druhé světové války byla ukrajinská menšina perzekuována a pronásledována nacisty.

Po druhé světové válce se ukrajinská menšina v Československu postupně obnovovala. Existují ukrajinské spolky, organizace a kulturní instituce, které se snaží udržovat ukrajinskou kulturu a tradice. Ukrajinská menšina má také možnost vzdělávání v ukrajinském jazyce.

Dnes žije v České republice relativně malá ukrajinská komunita, která se snaží udržovat svou kulturu a tradice. Česká republika se snaží podporovat práva a kulturní rozmanitost ukrajinské menšiny prostřednictvím právních předpisů a institucí, které se zabývají menšinovými záležitostmi.

4.6 Ruská národnostní menšina

Historie ruské menšiny v České republice je relativně nová, a to zejména v porovnání s jinými menšinami, jako jsou například Romové. Příchod Rusů do České republiky je spojen s politickými a společenskými událostmi, které se odehrály po rozpadu Sovětského svazu v roce 1991.

Největší vlna ruských imigrantů, zejména inteligence a intelektuálů přišla ve 20. století. Šlo o emigraci v důsledku politické situace v Rusku, politických perzekucí odpůrců komunistického režimu.

Po 2. světové válce a událostech po roce 1945 se počet Rusů výrazně snížil. Nacisté podezírali Rusy ze spolupráce se Sovětským svazem a Sověti je po válce soudili jako zrádce. Pod komunistickou vládou to ruský emigranti neměli lehké. Jakákoliv spolková činnost jim byla zakázána a pouze povinné vyučování ruského jazyka jim umožnilo udržet si vlastní jazyk, kulturu a tradice.

4.7 Rusínská národnostní menšina

Rusíni jsou etnická skupina slovanského původu, která má své kořeny na území dnešního Ukrajiny, Slovenska a Polska.

Rusínská menšina v České republice má dlouhou historii, která sahá až do 19. století. Přítomnost Rusínů na našem území je spojena s historií Podkarpatské Rusy, která tvořila součást první Československé republiky. Podmínky Rusínů byly po 2. sv. válce determinovány historickým vývojem.

Rusínská národnostní menšina je nedílnou součástí života Prahy, usilující o uchování a rozvoj své rusínské identity. Do roku 1990 nebylo možné přihlásit se k rusínské národnosti.

V České republice působí v současné době rusínské národnostní menšinové sdružení. Uchování rusínského jazyka je významným prvkem uchování identity a zvýšení národnostního povědomí Rusínů. Příslušníci rusínské menšiny starší generace používají mateřský jazyk pouze v soukromém životě a v rámci svých sdružení. Česká republika má snahu podporovat práva a kulturní rozmanitost Rusínů prostřednictvím právních předpisů a institucí, jako je Rada vlády pro národnostní menšiny.

4.8 Romská národnostní menšina

Historie romské menšiny v České republice je dlouhá a komplexní. Romové, také známí jako Cikáni, jsou etnickou menšinou s kořeny v Indii. Romové přišli na území habsburské monarchie počátkem 15. století. V době monarchie a první republiky se ochrana menšin neřešila. Republika se snažila zamezit kriminalitě a kočovnému způsobu života Romů. V Protektorátu Čechy a Morava z roku 1939 - 1945 se situace Romů velice zhoršila. Bylo jim zakázáno kočování, v srpnu 1940 byli Romové koncentrování v pracovních táborech a od roku 1942 posíláni do koncentračních táborů. Po 2. sv. válce byl aplikován zákon z roku 1927, kdy se zavedly Cikánké legitimace a v roce 1947 proběhl „soupis Cikánů.“

V 50. letech byla snaha o zabránění kočování, což vyústilo k přijetí zákona o trvalém usídlení kočujících osob. V 60. letech se přistoupilo k „rozptylu“ Romů z míst velké koncentrace. Komunistická vláda hledala komplexní řešení romské problematiky s důrazem na sociální práci a analýzy v terénu. Byly patrné úspěchy, kdy romské děti začaly navštěvovat mateřské školy.

Počátkem 90. let došlo k uznání Romů jako národnostní menšiny a zapojení romských představitelů do politického života. Stále převládala segregace a marginalizace této menšiny. V roce 1997 přijata Bratinská zpráva, která po roce 1989 ukázala na dramatický ekonomický a sociální prodat značné romské

menšiny. Byla na tom oproti majoritní společnosti hůře, například (bydlení, hygiena, vzdělání) a všechny tyto problémy vedou nebo mohou vést k sociálnímu vyloučení. Důsledkem je, že jednotliví Romové, romské rodiny, či celé skupiny Romů jsou stěhováni na okraj společnosti. Je jim ztížen nebo omezen přístup ke zdrojům a příležitostem, které jsou běžně dostupné ostatním členům společnosti.

V posledních letech se však objevují snahy o zlepšení postavení romské menšiny. Byly přijaty antidiskriminační zákony a vytvořeny programy na podporu inkluzivního vzdělávání a zaměstnanosti. Existují také organizace a iniciativy, které bojují proti diskriminaci a prosazují práva Romů.

Nicméně, romská menšina stále čelí mnoha výzvám a nerovnostem. Je důležité pokračovat v práci na zajištění rovných příležitostí, boji proti diskriminaci a podpoře sociálního začleňování romské komunity v České republice.

4.9 Chorvatská národnostní menšina

Tradiční národnostní menšinou jsou i Chorvati, dříve označovaní jako Moravští Chorvaté. Jedná se o potomky obyvatel ze 16. století, kteří prchali z Balkánu před expanzí Osmanské říše.

Do konce 2. sv. války se uchovaly tři obce s chorvatským obyvatelstvem (Dobré pole, Jenišovka a Nový Přerov). Po podepsání Mnichovské dohody dne 28. září 1938 byly chorvatské obce připojeny k Německé říši a obyvatelé museli narukovat do wehrmachtu. Po válce byli Chorvaté obviněni z kolaborace a začalo jejich vysídlování. Jednalo se o deportaci celé národnostní menšiny.

Po roce 1989 se začala chorvatská menšina organizovat a upozorňovat na křivdy způsobené komunistickým režimem. Polistopadová vláda schválila prohlášení, v němž bylo vyjádření nad perzekučním aktem a bezprávím, které postihlo chorvatskou menšinu po únoru 1948.

Mezi deklarované cíle chorvatského sdružení patří uchování národnostní identity, včetně původního „čakovského“, neboli „graděšťanského“ nářečí. Chorvatská menšina má také své zástupce v politických stranách a organizacích. Významným dne je pro Chorvaty Kiritof, který se koná na přelomu srpna a září.

Dnes žije v České republice přibližně 10 000 Chorvatů.

4.10 Bulharská národnostní menšina

Bulharská menšina má v České republice relativně krátkou historii. Po politických změnách v roce 1989 a otevření hranic se někteří Bulhaři začali stěhovat do České republiky.

Většina Bulharů se usadila v Praze a dalších větších městech, kde nacházeli lepší pracovní příležitosti a životní podmínky. Mnozí z nich přišli za prací, využívají možnosti studia nebo se rozvíjejí v podnikání.

Bulhaři mají snahu udržovat kulturní a sociální vazby na svou vlast a svou menšinu. Například organizují kulturní akce, festivaly, koncerty nebo tradiční oslavy v Bulharsku, které přispívají k udržení bulharské identity a tradic mezi jejich komunitou.

Navzdory relativně malé velikosti a mladé historii má bulharská menšina ve své komunitě vybudovanou infrastrukturu a sdružení, které Bulharům poskytují podporu a služby. Mezi ně může patřit jazyková a kulturní výuka, poradenství nebo pomoc při začleňování do nového prostředí.

Bulharská menšina má snahu integrovat do české společnosti, získávat české občanství a zapojovat se do různých oblastí života v České republice. Stejně jako většina menšin se však i bulharská menšina může potýkat s některými výzvami a bariérami, jako je jazyková bariéra, diskriminace nebo nedostatečná informovanost.

4.11 Řecká národnostní menšina

Historie řecké menšiny v České republice je poměrně omezená, neboť Řekové tvoří relativně malý podíl zahraničních občanů žijících v zemi.

Na konci 19. století a na začátku 20. století došlo k přílivu řeckých občanů do tehdejšího Rakouska-Uherska, do kterého Česká republika spadá. Hlavním důvodem migrace byli především ekonomické a politické důvody, jako například hledání lepších životních podmínek nebo útěk před politickým pronásledováním. Nicméně, většina Řeků se usadila ve větších městech jako Praha či Brno a to především v období první a druhé republiky. Po druhé světové válce a nástupu komunistického režimu došlo k omezení migrace a přílivu řeckých občanů do Československa. Toto omezení trvalo až do pádu komunistického režimu v roce 1989.

Po roce 1989 byly otevřeny nové možnosti pro migraci do České republiky, a tak se někteří Řekové začali přestěhovávat a podnikat v této zemi. Přesto stále zůstává řecká komunita relativně menšinová a není zde výraznější přítomnost řecké kultury nebo institucí.

Aktivní spolupráce spolků se týká zejména poskytování dotací na vydávání periodik. Řekové velmi lpí na své rodině a tradicích.

4.12 Vietnamská národnostní menšina

Vietnamská menšina v České republice má relativně krátkou historii. Její vznik je spojen s migrací vietnamských pracovníků do bývalého Československa během komunistické éry.

V 70. a 80. letech 20. století přijelo do tehdejšího Československa mnoho vietnamských pracovníků na základě dohody mezi socialistickými zeměmi. Tito pracovníci převážně pracovali v průmyslových podnicích a stavbách. Původně přicházeli na dočasný pobyt, ale mnoho z nich se rozhodlo zůstat a usadit se zde trvale.

Po politických změnách v roce 1989 a rozpadu Československa v roce 1993 se situace vietnamské menšiny začala měnit. Vznikaly první vietnamské obchody a restaurace, které sloužily jak vietnamské komunitě, tak i obyvatelům České republiky.

Vietnamská menšina čelila a stále čelí několika výzvám a problematickým otázkám. Kriminalita, zejména organizovaná trestná činnost, se stala jedním z problémů spojených s vietnamskou komunitou v České republice. Někteří Vietnamci se také potýkají s jazykovou bariérou a diskriminací.

S postupem času se vietnamská komunita v České republice začala integrovat a přizpůsobovat místním podmínkám. Mnoho Vietnamců se vzdělává, získává české občanství a stává se součástí české společnosti.

Dnes je vietnamská menšina přítomna především ve větších městech, jako jsou Praha, Brno a Ostrava, kde je možné najít vietnamské obchody, restaurace nebo trhy. Vietnamci také přispívají k rozmanité kultuře České republiky a jejich vliv je znatelný například v oblasti gastronomie.

4.13 Slovenská národnostní menšina

Slovenská národnostní menšina je díky období trvání Československa, během něhož žili Češi a Slováci společně na území jednoho státu, zaujímá specifické postavení mezi ostatními národnostními menšinami.

Slováci přišli do Čech za účelem studia již v 18. století, někteří se zde usídlili natrvalo. Provázanost nastala po vzniku společného státu. Po rozdělení Československa se Slováci staly nejpočetnější národnostní menšinou nejen v Praze, ale i v celé republice. Jazyková blízkost umožňovala dobrou komunikaci a rozvoj vztahů mezi Čechy a Slováky. Slovenská menšina je jediná, která neměla problém se začleněním, přizpůsobením a diskriminací. Řadu let se podílí na kulturních a folklorních aktivitách.

Celkově lze říct, že přítomnost slovenské menšiny v České republice je důležitou součástí multikulturního charakteru země.

4.14 Srbská národnostní menšina

Srbská menšina je další z etnických menšin v České republice. Historie srbské menšiny v Českých zemích sahá až do 15. století, kdy byly Srbské země pod osmanskou nadvládou. Mnoho Srbů tehdy uprchlo před osmanským útlakem a začali se usazovat v různých českých městech.

Během 19. století začala srbská menšina v Českých zemích vzrůstat díky přílivu srbských emigrantů, kteří utíkali před sociálními a politickými problémy ve své vlasti. Srbové se začali usazovat především v Praze, Plzni, Brně a dalších větších městech.

Během druhé světové války byli Srbové také postiženi nacistickou okupací. Mnoho Srbů bylo deportováno do koncentračních táborů a bylo zabito. Po válce se srbská menšina opět začala obnovovat a rozvíjet.

Po sametové revoluci v roce 1989 se srbská menšina stala součástí rozmanité multikulturní společnosti v České republice. Srbové si udržují svou kulturní identitu a organizují různé kulturní a společenské akce. Někteří Srbové také zastávají významné pozice ve veřejném životě, jako jsou politici, umělci nebo sportovci. V současné době je srbská menšina v České republice uznána jako jedna z 12 národnostních menšin, kterým jsou garantována práva a ochrana. Srbové mají právo na vzdělání ve svém mateřském jazyce a jsou zastoupeni ve většině menšinových orgánů.

Historie srbské menšiny v České republice je bohatá a plná různých událostí a změn. Folklor jako jeden ze základních rysů každého národa, představuje dobrý způsob seznámení se s kulturou a tradicemi. Proto ve folklorním sdružení probíhá výuka srbského jazyka a reálií pro děti školního i předškolního věku.

4.15 Židovská národnostní menšina

Židovská komunita má v Čechách a v Praze bohatou historii, která sahá až do 10. století. Židovská menšina se usídlila především v okolí Prahy a v Praze v ghettech, která byla zrušena až kolem roku 1848. Stejně jako jinde v Evropě byla židovská komunita ve větší, či menší míře vystavena především náboženskému, hospodářskému a fyzickému nepřátelství.

Před 2. sv. válkou žilo na území Československa cca 118 000 Židů. Předmnichovské Československo bylo známo jako tolerantní země, v níž hledaly útočiště tisíce pronásledovaných Židů z nacistického Německa. Přístup československých úřadů k židovským uprchlíkům se velmi změnil. Protizidovská atmosféra nebyla namířena pouze proti židovským uprchlíkům, ale i proti českým občanům židovského původu ze strachu z nacistického Německa. Definitivní okupace českých zemí ze strany Německa a zřízení „Protektorátu Čechy a Morava“ je oprávněně vnímáno jako zásadní předěl v českých dějinách i v protizidovské politice. Během války bylo 88 000 Židů zabito v koncentračních táborech.

Po druhé světové válce se židovská menšina v Československu začala postupně obnovovat. Někteří přeživší zůstali v Československu, jiní byli vystěhováni do Izraele a jiných zemí. Největší vlna přišla po sovětské invazi v letech 1968-1969. Po celou dobu totalitního režimu nepřestala Židovská obec v Praze pracovat, i přesto, že byla pod dohledem Státní tajné bezpečnosti, vždy plnila svou náboženskou z části i kulturní funkci.

Dnes žije v České republice relativně malá židovská komunita, ale stále hraje důležitou roli v kulturním a náboženském životě země. Česká republika se snaží podporovat práva a kulturní rozmanitost židovské menšiny a pamatovat na tragickou historii holocaustu prostřednictvím památníků, muzeí a vzpomínkových akcí.

5 Neziskové organizace ve vztahu k národnostním menšinám

Nezisková organizace je taková organizace, která nevytváří zisk k předložení mezi své vlastníky, zakladatele, či správce. Zisk, který vytváří, musí vložit zpět do rozvoje organizace, aby mohla plnit svou funkci. Neziskové organizace nejsou obchodními společnostmi ani jinými podnikatelskými subjekty.

5.1 Rozdělení neziskových organizací

- Nevládní neziskové organizace – do jejich chodu nezasahuje stát, ani vládní organizace.
- Příspěvkové organizace – které spadají do organizace státu, krajů a obcí.
- Veřejně prospěšné organizace – které, slouží pro potřeby veřejnosti.

5.2 Výčet některých organizací na úseku menšin

Každá nezisková organizace je jiná, má jiný okruh činnosti. Neziskové organizace v České republice se nejčastěji zabývají humanitární pomocí, začleňováním menšin do společnosti, ochranou životního prostředí a kulturou v sociálně vyloučených lokalitách.

Neziskové organizace existují proto, aby pomáhaly společnosti popřípadě jednotlivců. Záleží pak na konkrétní organizaci, komu nebo s čím chce pomáhat.

V České republice existuje celkem 147257 neziskových organizací.³⁰ Mezi největší organizace pro menšiny, patří Česko – německý fond budoucnosti, který se zabývá sociálními projekty na podporu menšin, propojují německou menšinu v ČR a představuje kontinuitu mezi oběma zeměmi Česko – německého soužití.

Multikulturní centrum Praha se zajímá o otázky spojené se soužitím lidí z různých kultur v ČR již od roku 1999.

Centrum pro integraci cizinců v Praze pomáhá imigrantům s procesem integrace do české společnosti.

Právě z nevládních neziskových organizacích bývá apel k tomu, aby se vláda a jednotlivé resorty věnovali otázce národnostních menšin v České republice.

³⁰ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [CZSO]. *Infografiky 2023, Neziskové organizace*. Online. Český statistický úřad (ČSÚ), © 2024. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/neziskove-organizace>. [cit. 02. 02. 2024].

6 Charakteristika postavení Policie ČR mezi menšinami z historického hlediska po současnost

Postavení Policie mezi národnostní a etnickou menšinou se vždy vyvíjela s jednotlivým politickým systémem své doby. Určitě je vhodné začít od vzniku první republiky, až po současnost. Před vznikem první republiky je historie národnostních menšin ve vztahu k policii velice odlišná, a to z důvodu, že v této době byla státním zřízením konstituční monarchie, která nebyla pro národnostní a etnické menšiny příliš příznivá.

6.1 Historické postavení Československé Police k národnostní menšinám od roku 1918 - 1989

Od roku 1918 do roku 1989, tedy v období existence Československa, se postavení Police České republiky k národnostním a etnickým menšinám vyvíjelo v závislosti na politických, společenských a historických událostech. Zde je přehled historického postavení policie v tomto období:

První republika (1918-1938): Po vzniku Československa byla policie pověřena ochranou práv všech občanů bez ohledu na jejich národnost nebo etnický původ. Nicméně, v období první republiky se objevily i případy diskriminace a násilí vůči německé a maďarské menšině, zejména v souvislosti s národnostními konflikty.

Protektorát Čechy a Morava (1939-1945): Během nacistické okupace byla policie podřízena nacistickému režimu a spolupracovala s ním. Nacisté využívali policii k pronásledování a perzekuci židovského obyvatelstva a dalších národnostních a etnických menšin.

Po druhé světové válce (1945-1948): byla policie reorganizována a začala se věnovat vyšetřování válečných zločinů a pronásledování válečných zločinců. Nicméně, v této době docházelo také k vysídlení německého obyvatelstva z Československa.

Komunistický režim (1948-1989): Po komunistickém převratu v roce 1948 se postavení policie vůči národnostním a etnickým menšinám zhoršilo. Komunistický režim potlačoval svobodu projevu a politickou opozici, což se dotýkalo i menšinových komunit. Docházelo k perzekuci a diskriminaci menšin.

V tomto období byla policie využívána k potlačování politického odporu a pronásledování disidentů. Menšinové komunity byly pod dohledem a byly omezeny na právech a svobodě.

Je důležité si uvědomit, že postavení policie k národnostním a etnickým menšinám bylo výrazně ovlivněno politickými událostmi a ideologií dané doby.

6.2 Současné postavení Policie České republiky k národnostním a etnickým menšinám

Dnes je postavení mezi Policií České republiky a národnostními a etnickými menšinami regulováno právními předpisy a mezinárodními úmluvami. Policie má povinnost chránit práva všech občanů, včetně menšin, a zajišťovat jejich bezpečnost.

Policie České republiky má také oddělení pro práci s menšinami, které se zabývá prevencí a řešením případů týkajících se menšin. Tato oddělení mají za úkol spolupracovat s menšinovými organizacemi, poskytovat informace a podporu menšinám a zajišťovat, aby policie jednala v souladu s principy rovnosti a nediskriminace.

I přes snahy o zlepšení situace, stále existují případy, kdy dochází k porušování práv menšin ze strany policie. Diskriminace, profilování a násilí vůči menšinám jsou stále problémem, který je třeba řešit.

Nadále by měl být kladen důsledný důraz na uplatňování antidiskriminačních postupů v policejní práci, prevenci kriminality, transparentnost v menšinových skupinách a spolupráci policie se samosprávou, nevládním sektorem a samotnými menšinami. Smyslem je uplatňování rovného, korektního přístupu a respektování menšinových odlišností. To zahrnuje poskytování adekvátního vzdělávání a školení policistů.

7 Strategie pro práci policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám

Aby se policie mohla věnovat problémům národnostních menšin, musí mít vhodnou strategii, ze které by mohla vycházet a vytvářet výchozí bod pro plnění konkrétních úkolů policie. Strategie se vytváří vždy na určité období, v kterém jsou stanoveny úkoly a cíle, které se po uplynutí období vyhodnocují. Vyhodnocování splnění úkolů a cílů dochází i v průběhu plynoucího období. V současné době

strategie pro práci policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám byla stanovena do roku 2020, ale v roce 2023 byla její platnost prodloužena.

Hlavními uživateli této strategie jsou Ministerstvo vnitra České republiky, Policie České republiky, které se rozdělují na útvary s celostátní působností a následně Krajská ředitelství policie. Dalším uživatelem jsou orgány státní správy a samosprávy na všech úrovních, nevládní neziskové organizace, akademická obec a široká veřejnost.

Policie ČR vnímá činnost na úseku menšin za nepostradatelnou a nezbytnou součást policejní činnosti při zabezpečování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku v České republice. Policie ČR je garantem bezpečnosti a ochrany pro všechny osoby bez rozdílu rasy, náboženského vyznání, pohlaví, etnického původu, sociálního statutu. Úzce spolupracuje s menšinovými skupinami, podporuje jejich integraci a zařazení do služebního poměru. Účastní se aktivit, které pořádají, a dbá na dobré vztahy s nimi. Staví na objektivním a rovném přístupu ke všem menšinám jako obětem kriminality, pomáhá předcházet konfliktům mezi většinovou společností a příslušníky menšin, uplatňuje moderní postupy a metody.

„Hlavním cílem strategie jsou především stanovení základních priorit, které je třeba splnit, popřípadě navázat či pokračovat na prioritách stanovených předchozích strategiích z let minulých především v oblasti policejní práce na úseku menšin.

Současný stav stanovených cílů je pokračující z let minulých a jsou stanoveny čtyři hlavní priority:

I. První prioritou pro nadcházející období je pokračovat v systematickém vzdělávání a zvyšování kompetencí a dovedností příslušníků Policie ČR v oblasti menšinových specifik.

Úkoly k naplňování této priority a cíle jsou:

- Realizovat akreditovaný vzdělávací program "Kurz styčných důstojníků pro menšiny a členů pracovních skupin I. a II."
- Realizovat pravidelné proškolování interních lektorů Policie ČR zážitkové pedagogiky (samostatně nebo v rámci jiných vzdělávacích aktivit zaměřených na problematiku menšin)

- Realizovat pravidelně vzdělávací program „Kurz interkulturních kompetencí“
- Realizovat proškolování stávajících i nových policejních specialistů pro práci s romskou menšinou v SVL
- Realizovat pravidelné instruktážně a metodická zaměstnání (IMZ) pro styčné důstojníky pro menšiny a členy jejich pracovních skupin
- Realizovat kurz zaměřený na posilování komunikace v interkulturním prostředí ve spolupráci se zahraničními partnery
- Aktualizovat vzdělávací materiál „Policista v multikulturním prostředí – informační manuál Policie ČR“

II. Druhou prioritou je cíleně vytvářet a podporovat pozitivní image Policie ČR u osob z menšinových skupin.

Úkoly k naplňování tohoto cíle jsou:

- Informovat příslušníky menšin o možnostech zaměstnání a služby v řadách Policie ČR, včetně možnosti studia na VPS a SPŠ MV v Holešově
- Vytvořit a realizovat projekt prevence kriminality zaměřený na oblast prevence trestných činů z nenávisti
- Zintenzivnit účast Policie ČR na aktivitách (kulturních, sportovních, společenských) souvisejících s problematikou menšin

III. Třetí prioritou je rozvoj spolupráce s dalšími zainteresovanými orgány veřejné správy a neziskového sektoru, včetně zahraniční spolupráce.

Úkoly k naplňování této priority a cíle jsou:

- Realizovat pravidelné setkávání styčných důstojníků pro menšiny s krajskými koordinátory pro romské záležitosti a dalšími zainteresovanými orgány veřejné správy a neziskového sektoru (manažeři prevence kriminality, zástupci ÚP, MPSV, SMO, KVOP, samospráv apod.)
- Zajistit účast zástupce OPK na zahraničních jednáních zaměřených na problematiku menšin, bezpečnosti, policejní činnosti v souvislosti s ochranou lidských práv (hate crime, hate speech, diskriminace, anticiganismus, antisemitismus)

- Realizovat zahraniční stáž zástupců Ministerstva vnitra a Police ČR k problematice policejní práce na úseku menšin (výměna zkušeností a dobré praxe)
- IV. Čtvrtou prioritou je rozvoj policejní práce ve vztahu k menšinám založené na kvalitních datech, dostupných výzkumech a inovativních metodách, tzv. evidence-based policing.**

Úkoly k naplňování této priority a cíle jsou:

- Vyhodnocení současného systémové nastavení činnosti Policie ČR na úseku menšin

Zajistit vyhodnocení plnění Strategie do roku 2020 a úkolů Akčního plánu do roku 2020.³¹

7.1 Návaznost strategie prevence kriminality pro rok 2022-2027

Ke strategii k národnostním a etnickým menšinám, která je samostatným materiálem v rámci ministerstva vnitra navazuje i strategie prevence kriminality pro rok 2022-2027, která je důležitá v rámci prevence. V této strategii je strategickým cílem uplatňovat komplexní a koordinovaný přístup k řešení kriminality v rizikových lokalitách založený na partnerské spolupráci odpovědných subjektů a zástupců/obyvatel lokalit, přičemž se zaměřuje nejen na projevy, ale i příčiny problémů. Zohledňuje přitom specifické potřeby a problémy menšinových skupin žijících v těchto lokalitách.

Základní body strategie prevence kriminality:

Sociálně vyloučené lokality a jejich bezpečnostní aspekty, Problematika anticiganismu, práce Policie České republiky ve vztahu k menšinám, Aktivity a projekty v oblasti prevence kriminality, role ministerstev, Bezpečnost v průmyslových zónách.³²

„Pro práci policie jsou určeny specifické cíle:

³¹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-pro-praci-policie-cr-ve-vztahu-k-mensinam-do-roku-2020.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].

³² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Nová Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nova-strategie-prevence-kriminality-v-cr-na-leta-2022-2027-byla-schvalena-vladou.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].

- Naplňovat opatření ve Strategii rovnosti, začlenění a participaci Romů 2021–2030, které mají souvislost s touto Strategií, a tím přispívat ke snižování míry anticiganismu a podporovat rovnost, začleňování a participaci Romů. Toto naplňování pravidelně monitorovat.
- Vyhodnotit současné systémové nastavení činnosti Policie ČR na úseku menšin, dle potřeby provést příslušné aktualizace/změny.
- Jako součást systému Policie ČR pro práci ve vztahu k menšinám využívat a podporovat tzv. Anti konfliktní týmy, zejména pro potřeby odvrácení akutní eskalace napětí mezi příslušníky minority a majority.
- Realizovat akreditovaný vzdělávací program "Kurzy I. a II. styčných důstojníků pro menšiny a členů pracovních skupin".
- Realizovat pravidelné proškolování interních lektorů PČR zážitkové pedagogiky na problematiku menšin.
- Realizovat pravidelně vzdělávací program "Kurz interkulturních kompetencí".
- Realizovat pravidelné IMZ a) pro SD pro menšiny a členy jejich pracovních skupin; b) proškolování stávajících i nových policejních specialistů pro práci s romskou menšinou v SVL.
- Pokračovat v informovanosti příslušníků menšin o možnostech zaměstnání v řadách PČR.
- Zintenzivnit účast příslušníků PČR na společensky významných akcích souvisejících s problematikou menšin.
- Realizovat pravidelná setkávání SD pro menšiny s krajskými koordinátory pro romské záležitosti a dalšími zainteresovanými orgány veřejné správy, neziskového sektoru, odborníky apod.
- Realizace zahraniční stáže zástupců MV a PČR k problematice policejní práce na úseku menšin.
- Monitorovat bezpečnostní situaci v obcích, na jejichž území nebo v jejichž okolí se nachází průmyslové zóny, a to v souvislosti se zvýšeným zaměstnáváním cizinců i obyvatel ze vzdálenějších částí ČR.
- Spolupracovat na komplexním a koordinovaném řešení problémů dopadajících na bezpečnostní situaci v těchto obcích.

- *Realizovat účinná preventivní i operativní opatření a projekty*.³³

7.2 Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030

Hlavním cílem této strategie je nastavení nástrojů v systémech vládní politiky, a to prostřednictvím účinných mechanismů a procesů, které mají za cíl posilovat rovné a spravedlivé zacházení a rovné příležitosti s respektem k občanské a národnostní identitě Romů. Realizace obsahu tohoto národního dokumentu počítá s aktivní participací zástupců romské národnostní menšiny.

Občanské zplnomocnění příslušníků romské národnostní menšiny má vést k jejich občanské, socio-ekonomicke, politické a kulturní emancipaci. Účelem Strategie je vytvořit rámec pro opatření, která rozvinou pozitivní změny, jichž bylo dosaženo v některých oblastech romské integrace a pro opatření, která povedou ke zvrácení negativních trendů tam, kde negativní trendy přetrvávají nebo se prohlubují. Cílem je odstranění všech neodůvodněných a nepřijatelných rozdílů mezi situací značné části Romů a většinové populace, zajistění účinné ochrany Romů před diskriminací a anticiganismem a povzbuzení emancipace Romů, romské kultury, jazyka a participace Romů.³⁴

„Návaznosti na tuto strategii je hlavní strategický cíl snížit míru anticiganismu v následujících bodech:

- *Zpřesnit statistiku trestních činů motivovaných nenávistí proti Romům a v souvislosti s Romy.*
- *Podporovat maximální možnou účast zástupců resortů na významných akcích týkajících se romské menšiny a sdílení informací o těchto akcích prostřednictvím sociálních sítí.*
- *Zajistit, aby OČTR informovaly v souladu s právními předpisy o medializovaných případech trestních činů motivovaných nenávistí proti*

³³ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027, příloha 2 implementační plán Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2022-az-2027.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].

³⁴ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, *Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů, Strategie romské integrace 2021–2030*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2023 ze dne 17. května 2021. Dostupné z: https://www.vlada.cz/cz/ppov/zalezitosti-romske-komunity/aktuality/strategie-rovnosti--zacleneni-a-participace-romu-strategie-romske-integrace-2021_2030-188413/. [cit. 25. 11. 2023].

určité skupině osob s důrazem na ochranu obětí, a deklarovala zájem zabývat se nenávistní pohnutkou pachatele.

- *Zvyšovat vzdělání příslušníků Policie ČR o násilí z nenávisti, diskriminace, a to prostřednictvím zařazení problematiky násilí z nenávisti a diskriminace do základní odborné přípravy.*
- *Zajišťovat prohlubování vzdělávání a metodickou podporu v oblasti násilí z nenávisti a diskriminace pro justiční čekatele a čekatelky a zaměstnance VS ČR.*
- *Zajišťovat prohlubování vzdělávání a metodickou podporu v oblasti násilí z nenávisti a diskriminace pro zaměstnance Úřadu práce ČR.*
- *Náborová kampaň Policie ČR pro příslušníky romské menšiny.*
- *Vytvořit pracovní skupinu k problematice tzv. percepčního testu, který by byl v případě pozitivního výsledku pracovní skupiny otestován v rámci pilotního projektu*.³⁵

Každá strategie navazuje i na resortními a meziresortními dokumenty jako jsou třeba Strategie prevence kriminality v České republice, jak již byla zmíněna dále to je: Koncepce boje proti extremismu, Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období, Strategie romské integrace, Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu, Strategie sociálního začleňování, Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice.

8 Srovnání zmiňování jednotlivých strategií

Strategie pro práci policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám mají společné znaky se strategiemi prevence kriminality a strategiemi rovnosti, začleňování a participace Romů, a to především ve snaze o budování vzájemné důvěry, respektování lidských práv a podporu sociální soudržnosti. V oblasti národnostních a etnických skupin je pro Policii České republiky zásadním úkolem a cílem, které jsou uvedeny ve strategii pro práci policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám, a to především respektovat a chránit práva každého

³⁵ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, *Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů, Strategie romské integrace 2021–2030*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2023 ze dne 17. května 2021. Dostupné z: Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/zalezitosti-romske-komunity/aktuality/05-Strategie-romske-rovnosti--zacleneni-a-participace-2021---2030---ukolova-cast_2.pdf. [cit. 25. 11. 2023].

jednotlivce bez ohledu na jeho původ, či etnickou příslušnost. To zahrnuje i prevenci národnostního a etnického profilování a rasové diskriminace, a právě proto je důležité, aby strategie pro práci policie v této oblasti byly v souladu s principy právního státu a ochrany lidských práv.

Strategie prevence kriminality může zahrnovat různé programy a partnerský přístup, který se snaží o zlepšení vztahů mezi policií a jednotlivou komunitou, včetně jiných etnických menšin. Tento přístup se zaměřuje na prevenci kriminality prostřednictvím podpory komunitní solidarity a spolupráce.

Strategie rovnosti, začleňování a participace etnických menšin, včetně Romů, zahrnuje snahu o odstranění nerovností a podporu jejich začleňování do většinové společnosti. V tomto rámci může policie spolupracovat s komunitami a neziskovými organizacemi na vytváření prostředí respektujícího kulturní rozmanitost a aktivního zapojení menšin do společenského života.

Všechny tyto strategie mají za cíl jediné posílit důvěru mezi Policií České republiky, minoritou, majoritou a vytvořit tak prostředí, kde jsou práva a potřeby všech občanů a jednotlivců respektovány a chráněny, přičemž se současně usiluje o prevenci kriminality a posilování soudržnosti v společnosti.

9 Charakteristika minulých i současných trendů pro začleňování menšin do společnosti

Trend začleňování menšin do většinové společnosti představuje zásadní aspekt moderního a společenského vývoje. V minulosti se vztah k menšinovým a etnickým skupinám ve většinové společnosti výrazně měnil, a to jak na vládní úrovni, tak na úrovni neziskových organizacích. V minulosti byla minorita často vyloučována, nebo marginalizována, což ve většině případech vedlo ke vzniku nerovností a diskriminaci. Novodobé historii České republiky se vlády postupně začaly angažovat ve vytváření určitých právních nástrojů či právních norem zaměřených na zvyšování rovnosti a ochrany menšinových práv. Na neziskové úrovni se vytvořily různé organizace, sdružení a instituce, které se zaměřují na posilování menšin a ochranu jejich práv prostřednictvím vzdělávacích programů, poradenství a podpory menšinových komunit.

Současný trend začleňování minority do společnosti se zaměřuje na podporu a posílení kulturní rozmanitosti, respektování menšinových práv a odstranění sociálních bariér. Tento trend je založen na principu inkluzivní společnosti, kde jsou všechny skupiny začleněny a respektovány bez ohledu na jejich identitu. Je důležité si uvědomit, že proces začleňování všech národnostních a etnických menšin do většinové společnosti je komplexní, dlouhodobý a vyžaduje trvalé úsilí, jak ze strany vlády, tak neziskových organizací.

10 Činnost Police ČR v procesu soužití národnostních a etnických menšin

Policie České republiky jako taková je hlavní bezpečnostní složka státu převážně určena k zajištění a udržení vnitřního pořádku.

10.1 Základní rozdělení a hlavní úkoly Police České republiky na úseku národnostních menšin

Nejzákladnějším údajem, k čemu slouží Policie je ustanovena v zákoně o Policii České republiky: „Police České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor a policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními

smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“)“.³⁶

Tudíž postavení a činnosti a jednotlivé úkoly jí vyplívají ze zákona.

Organizace Policie České republiky je rozdělena na:

- a) Policejní prezidium v čele s policejním prezidentem, Policejní prezidium řídí činnost policie,
- b) Útvary policie s celostátní působnostní
- c) Krajská ředitelství policie (14 krajských ředitelství a jedná se o útvary s územně vymezenou působností)
- d) Útvary zřízené v rámci krajského ředitelství

Výše uvedená struktura je velice zjednodušená, každá struktura se dále dělí na různé útvary a služby, která policie dále zřizuje.

Na úseku menšin se Policie České republiky řídí pokynem policejního prezidenta č. 258/2013, o činnosti na úseku menšin. V rámci tohoto pokynu byla dokončena systémová změna v jednotném zařazení styčných důstojníků pro menšiny pod odbor služby pořádkové policie na jednotlivých Krajských ředitelstvích Policie. V rámci Policejního prezidia České republiky bylo gestorem policejní práce na úseku menšin v roce 2013 ustanovenno Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR. V roce 2016 byl pokyn policejního prezidenta č. 258/2013, o činnosti na úseku menšin aktualizován pokynem č. 204/2016. Nově byli do pracovní skupiny styčných důstojníků pro menšiny zařazeni tzv. policejní specialisté, tj. policisté ustanoveni pro práci s romskou menšinou v sociálně vyloučených lokalitách. Úkoly Policie České republiky na úseku menšin na krajské úrovni plní jednotlivá Krajská ředitelství policie prostřednictvím schválených plánů činnosti vždy na odpovídající kalendářní rok.³⁷

„Základní principy policejní činnosti ve vztahu k menšinám:

- *rovný přístup ke všem příslušníkům menšin;*
- *znalost nejvýznamnějších menšin a jejich specifik;*

³⁶ ČESKO 2008. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>. [cit. 26. 10. 2023].

³⁷ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-pro-praci-policie-cr-ve-vztahu-k-mensinam-do-roku-2020.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].

- *informovanost o nejčastějších předsudcích a stereotypech týkajících se menšin;*
- *pravidelná komunikace s příslušníky menšin a pomoc při řešení jejich bezpečnostní situace;*
- *proaktivní spolupráce se zainteresovanými subjekty a institucemi při řešení dané problematiky;*
- *důraz na import práva do uzavřených menšinových skupin a sociálně vyloučených lokalit;*
- *využívání moderních metod a příkladů dobré praxe;*
- *aktivní součinnost v oblasti integrace menšin do většinové společnosti*³⁸.

10.2 Formy činnosti Policie České republiky pro národnostní menšiny

Policie České republiky má v procesu soužití národnostních a etnických menšin několik forem činnosti, které slouží k podpoře a ochraně práv těchto menšin. Některé z těchto forem zahrnují:

- Prevence a osvěta: Policisté se aktivně zapojují do prevence a osvěty, aby zvýšili povědomí o právech a potřebách národnostních a etnických menšin. To může zahrnovat informační kampaně, workshopy, setkání s komunitami a další aktivity, které mají za cíl snížit předsudky a diskriminaci.
- Multikulturní policejní týmy: V některých oblastech České republiky existují multikulturní policejní týmy, které mají za úkol zlepšit komunikaci a vztahy s národnostními a etnickými menšinami. Tyto týmy jsou složeny z policistů, kteří mají znalosti a porozumění k daným menšinám a mohou tak lépe porozumět jejich potřebám a obavám.
- Spolupráce s menšinovými organizacemi: Policisté spolupracují s menšinovými organizacemi a sdruženími, aby lépe porozuměli specifickým potřebám a problémům národnostních a etnických menšin. Tato spolupráce může zahrnovat konzultace, společné projekty a sdílení informací.

³⁸ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-pro-praci-policie-cr-ve-vztahu-k-mensinam-do-roku-2020.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].

- Ochrana práv menšin: Policisté mají povinnost chránit práva národnostních a etnických menšin a zabránit jakékoli formě diskriminace, rasismu nebo xenofobie. To zahrnuje vyšetřování a stíhání trestných činů, které jsou motivovány nenávistí nebo diskriminací.
- Tlumočnické služby: Policisté poskytují tlumočnické služby pro příslušníky národnostních a etnických menšin, kteří nemluví česky. Tím se zajišťuje, že lidé mají přístup k informacím a mohou se aktivně účastnit procesu.

Tyto formy činnosti policie mají za cíl podporovat a ochraňovat práva národnostních a etnických menšin v České republice a přispívat k lepšímu soužití a porozumění mezi různými komunitami.

10.3 Metody činnosti Policie České republiky pro národnostní menšiny

Policie České republiky v procesu soužití národnostních a etnických menšin používá různé metody činnosti. Některé z těchto metod zahrnují:

- Komunitní policie: je přístup, který se zaměřuje na budování důvěry a spolupráce mezi policií a komunitami. Policisté se aktivně zapojují do komunit, navazují kontakty a spolupracují s národnostními a etnickými menšinami. Cílem je zlepšit komunikaci, prevenci kriminality a řešení problémů ve spolupráci s komunitou.
- Poradenské služby: policisté poskytují poradenské služby národnostním a etnickým menšinám. To může zahrnovat informace o právech, prevenci kriminality, bezpečnosti a dalších témaech. Policisté jsou dostupní a odpovídají na otázky a obavy menšinových komunit.
- Vyšetřování a stíhání zločinů: policisté mají povinnost vyšetřovat a stíhat trestné činy, které se týkají národnostních a etnických menšin. To zahrnuje trestné činy motivované nenávistí, diskriminací, rasismem nebo xenofobií. Policisté zajišťují spravedlnost a ochranu práv menšin.
- Spolupráce s dalšími institucemi: policisté spolupracují s dalšími institucemi, jako jsou sociální pracovníci, školy, zdravotnická zařízení a další, aby lépe porozuměli potřebám a problémům národnostních a etnických menšin. Tato spolupráce umožňuje efektivnější řešení problémů a poskytování podpory menšinám.
- Osvěta a vzdělávání: policisté se podílejí na osvětových kampaních a vzdělávacích programech, které mají za cíl zvýšit povědomí o právech,

kultuře a potřebách národnostních a etnických menšin. To může zahrnovat školení policistů, workshopy pro veřejnost a další aktivity.

Tyto metody činnosti policie mají za cíl podporovat a ochraňovat práva národnostních a etnických menšin v České republice a přispívat k lepšímu soužití a porozumění mezi různými komunitami.

10.4 Community Policing

Jednou z metod policejní činnosti je i Community Policing. Policie České republiky označuje jako „*Prevence kriminality, spolupráce Policie České republiky se zainteresovanými orgány a veřejností při zajišťování bezpečnosti a zejména při předcházení trestné činnosti není v policejní práci ničím novým. Tradice četníků z dob první republiky, kdy byl policista pevnou a respektovanou součástí života obce nebo čtvrtě města, je toho konečně každý páteční večer na České televizi dobrým příkladem. Profesionální a zároveň k veřejnosti vstřícný výkon policejní práce, který se opírá o ochotu veřejnosti podílet se na věcech veřejných, se dnes jednotně označuje anglickým termínem Community Policing. Toto staronové pojetí policejní práce, které doplňuje a usnadňuje standardní policejní postupy, vychází zejména z následujících principů:*

Za bezpečnost a veřejný pořádek není odpovědna pouze policie, nýbrž celá veřejnost. Instituce a občané přijímají i díky tomuto policejnemu přístupu svůj díl odpovědnosti za kvalitu života v místě svého bydliště. Hodnoty aktivní občanské společnosti tak postupně nahrazují přetravávající lhostejnost občanů k věcem veřejným.

V okrsku vykonává pěší hlídku stále stejný policista, který se stará o jeho bezpečnost (občan osobně zná svého policistu).

Policie vede své partnery k společnému řešení trestné činnosti a současně usiluje o eliminaci příčin jejího výskytu (prevence předchází represi).

Policie pravidelně informuje veřejnost o bezpečnostní situaci a při plánování své činnosti bere pravidelně v úvahu potřeby a očekávání občanů vyjádřené pravidelnými průzkumy spokojenosti (policie je službou veřejnosti)“.³⁹

³⁹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY [POLICIE]. COMMUNITY POLICING, Co je to Community Policing, Online. Policie České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/co-je-to-community-policing.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].

Community Polcing je z pohledu policisty dobrá filozofie, ale v současné době pro reálný výkon služby nereálný. Důvodem je stav počtu policistů v přímém výkonu služby, který se neustále snižuje a z pohledu policisty přibývá více administrativní činnosti než kvalitní komunikace s občany či jinými orgány. Dnešní doba je digitální a osobní kontakt není tak častý. Nevhodnějším způsobem naplnění Community Policing byla a je vždy obchůzková činnost, která „*je systematická, kvalifikovaná a zpravidla samostatná činnost policistů v okrscích založená na dobré místní a osobní znalosti a úzké součinnosti a spolupráci se státními orgány, orgány územních samosprávných celků (např. zastupitelstvo obce, zastupitelstvo kraje, rada obce, starosta, obecní úřad, obecní nebo městská policie) a právnickými a fyzickými osobami*“.⁴⁰

10.5 Pracovní skupiny policie České republiky pro národnostní a etnické menšiny

Pracovní skupiny policie České republiky pro národnostní a etnické menšiny jsou zřizovány jednotlivými krajskými ředitelstvími, na kterých jednotlivý ředitel zřizuje pracovní skupiny pro menšiny. Jejich náplní práce je, poskytovat odbornou pomoc styčným důstojníkům policie při zvládání situací, které se mohou vztahovat k různým menšinovým skupinám. Konkrétně se jedná o:

- Zajištění náboru: pracovní skupiny spolupracují se styčnými důstojníky policie při náboru nových policistů z řad menšinových skupin. Snaha zvýšit reprezentaci menšin v řadách policie.
- Vzdělávání: pracovní skupiny se podílejí na vzdělávacích programech pro policisty v oblasti multikulturalismu, lidských práv a prevence zločinu. Tento vzdělávací program je určen pro styčné důstojníky a další policisty, kteří se zabývají záležitostmi menšin.
- Koordinace: pracovní skupiny koordinují činnosti styčných důstojníků se zástupci menšinových komunit. Pomáhají tak udržovat a rozvíjet vztahy mezi policisty a menšinami.
- Analýza situace: pracovní skupiny monitorují situaci menšin v oblasti trestné činnosti a bezpečnosti. Analyzují relevantní statistiky a informace, aby lépe pochopily situaci a mohly určit prioritní oblasti činnosti.

⁴⁰ ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA. O plnění základních úkolů služby pořádkové policie. ZPPP č. 180/2012 ze dne 28 listopadu 2012.

- Podpora: pracovní skupiny připravují materiály a podporu pro styčné důstojníky policie. Poskytují jim doporučení a rady, jak lépe porozumět a zvládnout záležitosti menšin.

Cílem pracovních skupin policie pro národnostní a etnické menšiny je pomáhat styčným důstojníkům v jejich práci a posilovat vztahy mezi policí a menšinami v České republice. Plní stanovené úkoly a cíle národní strategie pro národnostní a etnické menšiny. Pracovní skupiny a styčný důstojník u policie České republiky upravuje interní akt řízení, a to pokyn policejního prezidenta č. 258/2013 ze dne 20. 12. 2013 o činnostech na úseku menšin.⁴¹

10.6 Styčný důstojník Policie české republiky pro národnostní a etnické menšiny

Styčný důstojník policie je specializovanou funkcí, která se zaměřuje na komunikaci a spolupráci s národnostními a etnickými menšinami v České republice. Jeho úkolem je zajišťovat a posilovat vztahy mezi policí a těmito menšinami.

Náplň práce styčného důstojníka policie zahrnuje:

- Komunikace a poradenství: styčný důstojník je kontaktní osobou pro příslušníky národnostních a etnických menšin, poskytuje jim informace o jejich právech a povinnostech, jak v rámci policie, tak obecně. Při problémech a dotazech je připraven jim poskytnout poradenství a pomoc.
- Prevence a vzdělávání: styčný důstojník se také věnuje prevenci a vzdělávání v oblasti multikulturalismu, lidských práv a prevence zločinu. Pořádá setkání, workshopy nebo školení pro příslušníky menšin i pro kolegy v policii s cílem zvýšit vzájemné porozumění a snížit negativní předsudky.
- Zprostředkování: styčný důstojník zprostředkovává kontakt mezi menšinami a policií. Sleduje potřeby a zájmy menšin a předává je nadřízeným a dalším zodpovědným strukturám, což umožňuje přizpůsobovat práci policie specifickým potřebám menšin.

⁴¹ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA. O činnostech na úseku menšin. PPP č. 258/2013 ze dne 20. prosince 2013.

- **Spolupráce a partnerství:** styčný důstojník buduje dlouhodobé vztahy a spolupráci s představiteli menšin, občanskými organizacemi, nevládními organizacemi a dalšími relevantními subjekty. Cílem je navázat důvěru, urychlit tok informací a zlepšit efektivitu různých iniciativ a opatření.
- **Monitorování a vyhodnocování:** styčný důstojník sleduje a vyhodnocuje situaci menšin v oblasti trestné činnosti a bezpečnosti. Shromažďuje relevantní statistiky a informace pro zlepšování práce policie s menšinami.

Snahou styčného důstojníka policie je vytváření otevřené, inkluzivní a bezpečné společnosti pro všechny občany, včetně národnostních a etnických menšin.⁴²

10.7 Antikonfliktní tým policie České republiky

Důležitou činnost při komunikaci nejen s národnostní a etnickou menšinou je Antikonfliktní tým Policie České republiky, kdy tento tým je sestaven z řad policistů v civilním provedení a je jakým si mezičlánkem při řešení krizových situací ještě před tím, než policie bude vystupovat represivně. Úkolem antikonfliktního týmu je především zabývat se prevencí a řešením konfliktů ve společnosti. Tito policisté mají za cíl minimalizovat násilí, podporovat dialog a mírumilovné řešení sporů. Dalším úkolem je předcházet a řešit konflikty v každodenním životě občanů, například ve veřejném prostoru, rodinách, školách nebo mezi skupinami lidí. Tento tým je vyškolen v různých technikách a strategiích, které mu umožňují jednat s lidmi v konfliktních situacích a pomáhat jim najít konstruktivní řešení.

„Antikonfliktním týmem skupina složená z určených policistů organizačních článků krajského ředitelství policie vyškolených k plnění úkolů uvedených v části čtvrté s cílem účinněji předcházet protiprávním jednáním prostřednictvím transparentní preventivní činnosti policie a Ochranné služby“.⁴³

Policejní činnost antikonfliktního týmu využívá moderní trend Low-profile policing, který se vztahuje k přístupu k výkonu policejní práce, který přímo nezakládá na viditelné přítomnosti policie a používání intenzivního zásahu. Místo toho se zaměřuje na neformální interakce s veřejností, rozšiřování informací a

⁴² POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA. *O činnostech na úseku menšin*. PPP č. 258/2013 ze dne 20. prosince 2013.

⁴³ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA. *O zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti*. PPP č. 130/2020 ze dne 10. června 2020.

preventivní opatření. Tento přístup klade důraz na vytváření důvěry mezi policií a veřejností, což může zvýšit spolupráci a informovanost ve společnosti. Low-profile policing se často využívá v komunitní policie a ve strategiích prevence kriminality.

11 Výkonu služby policisty při kontaktu s národnostní a etnickou menšinou (jednotlivci národnostních a etnických menšin)

Každý policista pro svou práci u policie by měl ovládat nespočet právních norem, nebo alespoň se v nich orientovat. Taxativní výčet právních norem, který by měl ovládat, není přesně stanovený. Vždy je to o každém policistovi, jak přistupuje ke své práci, co je jeho náplní práce.

Hlavní právní normou pro policisty a tou základní je zákon o Policii České republiky, na který se připojují jiné právní normy a interní akty řízení.

Policista v přímém výkonu služby se dostane do styku s národnostní a etnickou skupinou lidí nebo jejími členy. Bude vždy řešit některé incidenty v sociálně vyloučených lokalitách, kde musí vyřešit problém, na který byl vyslan, aniž by prošel jakýmkoliv školením, jak jednat s národnostní a etnickou menšinou, jeho přístup by měl být vždy profesionální.

Pokud se budeme bavit o přímém výkonu služby jednotlivých policistů, kteří vykonávají svou činnost venku, je důležité, aby policista dbal základní povinností vyplývající ze zákona o Policii České republiky, a to zejména zdvořilost, iniciativa, přiměřenost postupu, prokazování příslušnosti a poučování. K tomu by měl dbát na Etický kodex Policie České republiky, který upravuje rozkaz policejního prezidenta v interních aktech řízení. Přílohou č. 2 rozkazu policejního prezidenta č. 154/2011: Výklad některých pojmu obsažených v etickém kodexu Policie České republiky bod 2. „*rovný korektní přístupem se rozumí uplatňování rovnosti a korektnosti ke každému bez rozdílu, což může být v kontaktu představiteli zejména národnostních a etnických menšin naplněno pouze respektem k jejich odlišnosti. Toto respektování odlišnosti v žádném případě neznamená zvýšenou toleranci k nezákonnému jednání členů těchto menšin. Naopak vyžaduje pozitivní snahu pochopit tuto odlišnost kulturních hodnot a vzorců jednání, na jejichž základě může být příslušník menšiny odsuzován, omezen či obecně diskriminován, ať již přímo či nepřímo, pokud z jeho strany nedochází*

*k porušování zákona. Pouze při respektu policie k odlišnosti členů minorit může být dosaženo deklarované rovnosti přístupu bez rozdílu“.*⁴⁴

11.1 Komunikace policista vs. člen národnostní a etnické menšiny

Komunikace pro policistu je tou nejzásadnější pracovní činností při jeho výkonu služby. Policista by při komunikaci s národnostní etnickou menšinou nebo s jedním příslušníkem (občan všeobecně) měl dodržovat několik zásad:

- Respektujte kulturní rozdíly: uvědomte si, že každá národnostní etnická menšina má své vlastní kulturní zvyky, tradice a jazyk. Respektujte tyto rozdíly a buďte otevření k porozumění a učení se o jejich kultuře.
- Poskytněte informace v jazyce menšiny: pokud je to možné, snažíme se komunikovat s příslušníkem menšiny v jejich mateřském jazyce. Pokud neovládáme tento jazyk, můžeme se pokusit najít tlumočníka, který vám pomůže překládat.
- Buďte trpěliví a empatičtí: při komunikaci s národnostní etnickou menšinou budeme trpěliví a empatičtí. Musíme si uvědomit, že někteří lidé mohou mít obavy nebo nedůvěru vůči policii z důvodu historických zkušeností. Snažíme se vytvořit důvěru a porozumění.
- Vysvětlete postup a práva: při výkonu služby vysvětlíme příslušníkovi menšiny postup a jeho práva. Budeme jasný a srozumitelný, abychom minimalizovali možnost nedorozumění.
- Vyvarujte se stereotypů a diskriminace: vyvarujeme se používání stereotypů a diskriminace v komunikaci s národnostní etnickou menšinou. Respektujeme jejich práva a zacházíme s nimi stejně jako s ostatními občany.
- Poskytněte informace o právech a možnostech: informujeme příslušníka menšiny o jeho právech a možnostech, včetně možnosti podat stížnost nebo se obrátit na organizaci pro lidská práva v případě porušení práv.

Je důležité, aby policista při komunikaci s národnostní etnickou menšinou projevoval respekt, empatii a otevřenosť k porozumění. Tímto způsobem může vytvořit důvěru a posílit vztahy s menšinovými komunitami.

⁴⁴ ROZKAZ POLICEJNÍHO PREZIDENTA. *O profesní etice Policie České republiky, Příloha č. 2 - Výklad některých pojmu obsažených v etickém kodexu Policie České republiky. RPP č. 154/2011 ze dne 26. července 2011.*

11.2 Komunikace člen národnostní a etnické menšiny vs. policista

Příslušník národnostní menšiny by měl komunikovat s policistou v souladu s principy respektu, vzájemného porozumění a dodržování zákonů. Zde je několik doporučení, jak efektivně komunikovat s policistou:

- Zůstaňte klidní a zachovějte zdvořilost: při komunikaci s policistou je důležité zůstat klidný a zachovat zdvořilost. Vyvarujte se agresivnímu nebo nepřátelskému chování, které by mohlo situaci zhoršit.
- Respektujte autoritu policisty: uvědomte si, že policista má povinnost zachovávat veřejný pořádek a zajišťovat bezpečnost. Respektujte jeho autoritu a dodržujte jeho pokyny.
- Mluvte srozumitelně a jasně: komunikujte srozumitelně a jasně, abyste byli dobře pochopeni. Pokud neovládáte jazyk země, ve které se nacházíte, můžete požádat o tlumočníka, který Vám pomůže překládat.
- Informujte o svých právech: pokud máte pocit, že jsou porušována Vaše práva, můžete požádat o jejich respektování. Mějte na paměti, že policista by měl jednat v souladu se zákony a dodržovat principy rovnosti a nediskriminace.
- Zaznamenejte si důležité informace: pokud se ocítнетe ve stresové situaci, snažte se zaznamenat si důležité informace, jako jsou jména policistů, čas a místo události. To může být užitečné pro případné další kroky.
- Pokud máte obavy, kontaktujte organizace pro lidská práva: pokud máte obavy ohledně zacházení s Vaší osobou ze strany policie, můžete se obrátit na organizace pro lidská práva nebo na ombudsmana, který se zabývá ochranou práv občanů.

Je důležité si uvědomit, že každá situace je individuální a může vyžadovat odlišný přístup. Nicméně, dodržování základních principů respektu, komunikace a dodržování zákonů je klíčové pro efektivní interakci s policistou. Policista by měl při svém výkonu služby především respektovat jedince, se kterým komunikuje a nepropadat negativním předsudkům, které by mohli vyhrotit celou situaci.

12 Jak by měl vypadat praktický výkon služby policisty

Praktický výkon služby policisty v České republice vychází ze Zákona o Policii České republiky a interních aktů řízení aplikovaných v praxi. Zde je několik klíčových aspektů, které ovlivňují praktický výkon služby policistů:

- Zákonné pravomoci: zákon o Policii České republiky stanoví pravomoci a povinnosti policie v oblasti prevence kriminality, ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti, sledování trestné činnosti a provádění kriminalistických činností. Praktický výkon služby policisty je tedy založen na těchto zákonem stanovených pravomocích.
- Interní předpisy: policisté provádějí svoji práci v souladu s interními předpisy. Tyto dokumenty stanovují konkrétní postupy, pravidla a standardy pro vykonávání služby, včetně pravidel týkajících se zásahů, zacházení se zadrženými osobami, dokazování, evidence a dalších oblastí činnosti policie.
- Profesionální výcvik: policisté jsou školeni a připravováni pro praktický výkon služby v souladu s požadavky zákona a interními předpisy. Zahrnuje to výcvik v oblastech práva, taktiky, komunikace, zásahové techniky, prevence kriminality a dalších dovedností potřebných pro úspěšné plnění jejich povinností.
- Etické zásady: policisté jsou povinni dodržovat etické zásady ve výkonu své služby, včetně respektování lidských práv, zákazu diskriminace, profesionálního chování a zacházení s občany a respektování zákonnosti.

Praktický výkon služby policisty je tedy založen na komplexním souboru zákonů, interních předpisů, profesionálním výcviku a dodržování etických standardů, které mají za cíl zajistit bezpečnost, ochranu práv a respekt k občanům České republiky.

12.1 Další aspekty pro praktický výkon služby policisty

Praktický výkon služby policisty by měl být založen na profesionálním a odpovědném přístupu k plnění povinností a zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti. Zde je několik klíčových aspektů, které by měl policista zohledňovat:

- Komunikace a interakce s veřejností: policista by měl být schopen komunikovat s občany a naslouchat jejich potřebám a obavám. Měl by být zdvořilý, trpělivý a respektovat práva a důstojnost všech občanů. Schopen

poskytnout informace a rady, které se týkají bezpečnosti, práva nebo jiných záležitostí.

- Profesionalita a zákonnost: policista jedná v souladu se zákonem a dodržuje zásady zákonnéosti a spravedlnosti. Měl by být obeznámen s právními předpisy a postupy jednání, které s nimi souvisí. Mít odpovídající odborné znalosti a dovednosti pro plnění svých povinností.
- Prevence a reakce na trestnou činnost: policista aktivně předchází trestné činnosti a bojuje proti ní. Měl by být schopen identifikovat potenciální rizika a provádět preventivní opatření. Pokud dojde k trestnému činu, je schopen rychle a efektivně reagovat, zajišťovat místo činu, shromažďovat důkazy a spolupracovat s dalšími orgány činnými v trestním řízení.
- Bezpečnost a ochrana: policista zajišťuje bezpečnost veřejného prostoru a ochranu občanů. Reaguje na různé situace, jako jsou dopravní nehody, přestupky ve veřejném prostoru nebo násilné trestné činy. Měl by být schopen poskytnout první pomoc a spolupracovat s dalšími záchrannými složkami.
- Profesionální výcvik a rozvoj: policista absolvuje profesionální výcvik a rozvoj, ve kterém zdokonaluje své dovednosti a znalosti. Je schopen, přizpůsobit se novým výzvám a technologiím a být informován o aktuálních trendech v oblasti bezpečnosti a práva.

Praktický výkon služby policisty je tedy založen na kombinaci profesionality, zákonnéosti, komunikace s veřejností a schopnosti reagovat na různé situace. Je důležité, aby policista jednal s respektem a empatií a aby byl schopen plnit své povinnosti s ohledem na veřejný zájem a bezpečnost občanů.

12.2 Shrnutí praktického výkonu policisty

Pokud je policista při reálném výkonu služby ve styku s národnostní a etnickou menšinou nebo jednotlivcem, měl by vždy využít základních pravidel, které mu ukládá Zákon o Policii České republiky. Především Hlava III, Základní povinnosti, „*zdvořlost, iniciativu, přiměřenost postupu, prokazování příslušnosti, poučení*“.⁴⁵ V neposlední řadě využít svého oprávnění, které mu zákon o Policii České republiky umožňuje. Policista ve služebním poměru by si měl vždy

⁴⁵ ČESKO 2008, Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>. [cit. 26. 10. 2023].

uvědomovat, že slouží veřejnosti a ne ve svém zájmu. Policista, který není v přímém výkonu služby, tudíž v době osobního volna je vždy policistou a podle toho by měl i vystupovat.

Příslušník bezpečnostního sboru podléhající Zákonu o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. „*Tento zákon upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu (dále jen "příslušník"), jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby (dále jen "služební vztahy")*“.⁴⁶ V návaznosti na tyto zákony se připojují interní akty řízení, se kterými by se měl policista pravidelně seznamovat, plnit pokyny svého nadřízeného, který ho metodicky vede, po případně ho vysílat na různé školení či pravidelné proškolování. Důležitou součástí policisty je samo vzdělání, které rozvíjí profesní způsobilost a vede k dobrému jménu Policie České republiky.

⁴⁶ ČESKO 2003. Zákon č. 361/2003 Sb., Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361>. [cit. 26. 10. 2023].

ZÁVĚREČNÁ ČÁST

13 Průzkum k národnostním a etnickým menšinám

Pro praktickou část své bakalářské práce jsem využil anonymního dotazníku, prostřednictvím Google Forms, který byl rozeslán prostřednictvím elektronické pošty Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje policistům v přímém výkonu služby. Důstojnické hodnosti osloveni nebyli, z důvodu, aby nedošlo ke zkreslení údajů.

Sestaveno bylo 22 otázek z toho 3 otázky základního charakteru: věk, pohlaví a délka služby u policie, 19 základních uzavřených otázek, které měly 4 možné odpovědi. Otázky byly zaměřené na národnostní a etnické menšiny, komunikaci s jednotlivými příslušníky těchto menší a na interní akt Policie České republiky ve vyloučených lokalitách.

Cílem dotazníku bylo ověření znalostí respondentů k národnostním a etnickým menšinám. Dotazník jsem vyhodnotil grafickým znázorněním jednotlivých otázek.

Dotazník vyplnilo celkem 120 respondentu z řad policistů z Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje. Dotazováno bylo 95 mužů (79 %) a 25 žen (21 %) viz graf č. 1 (*strana č. 57*).

13.1 Výslednost průzkumu ve formě dotazníku k národnostním a etnickým menšinám

- Na níže uvedeném grafu je diagram respondentů dle pohlaví, kde převážná většina dotazovaných jsou muži 79 % a 21% jsou ženy, kteří odpovídali na stejný počet otázek uvedených v dotazníku.

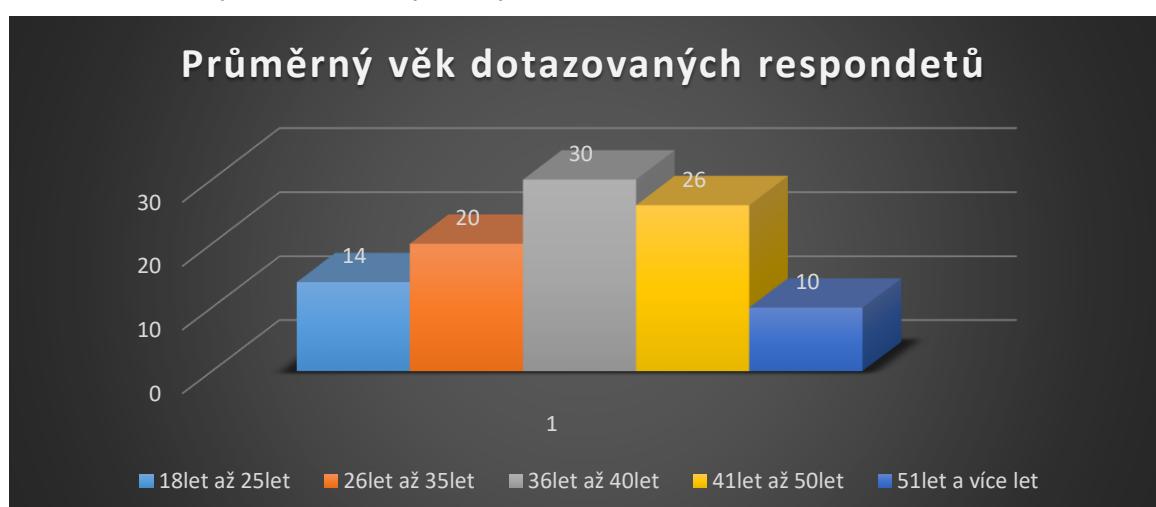
Graf č. 1 Pohlaví jednotlivých respondentů

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném grafu je znázorněn průměrný věk dotazovaných respondentů. Z grafu vyplývá, že největší zastoupení je věková hranice 36 let až 40 let (30 %) následovaná věkovou hranicí 41 let až 50 let (26 %), 26 let až 35 let (25 %), 18 let až 25 let (14 %) a v poslední řadě 51 let a více let (10 %).

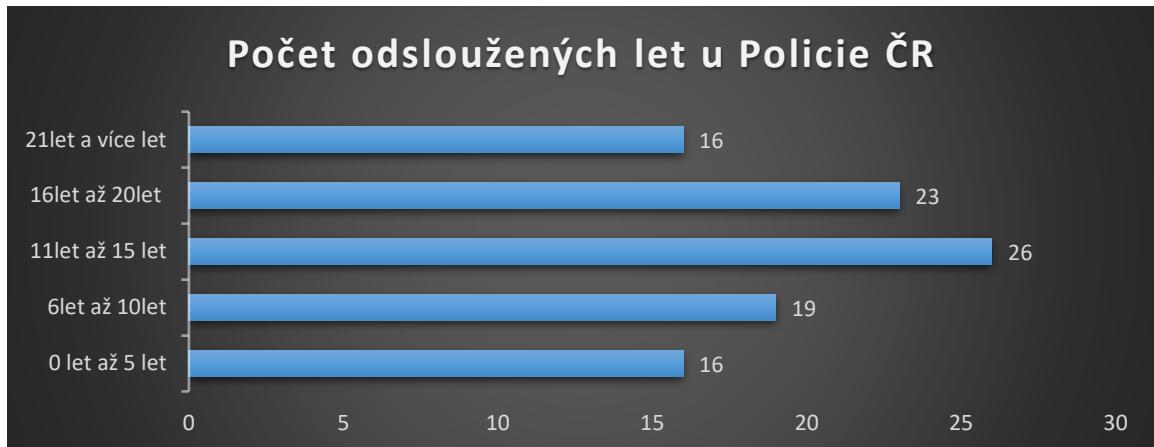
Graf č. 2 Průměrný věk dotazovaných respondentů

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném grafu u dotazovaných respondentů je znázorněn počet odsouzených let u Policie České republiky. Z grafu vyplývá, že největší zastoupení odsouzených let u Policie České republiky je 11 let až 15 let (26 %) následovaná hranicí 16 let až 20 let (23 %), 6 let až 10 let (19 %), 21 let a více let (16 %) a v posledním řadě 0 let až 5 let (16 %).

Graf č. 3 Počet odsouzených let u Policie České republiky

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 1 „Setkáváte se při své práci s narodnostní a etnickou menšinou či jednotlivci?“. Z diagramu vyplývá, že ve většině případech se respondenti setkávají s menšinou a nebo jednotlivci „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 80 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 15 % a 5 % možná.

Graf č. 4 Setkáváte se při své práci s narodnostní a etnickou menšinou či jednotlivci?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 2 „Rozeznáváte při svém výkonu služby členy národnostní menšiny či jednotlivce?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti rozeznávají členy národnostních menšin „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 87 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 11 % a 2 % možná.

Graf č. 5 Rozeznáváte při svém výkonu služby členy národnostní menšiny či jednotlivce ?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 3 „Používáte při své práci znalosti zákonů a interních aktů řízení?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech používají znalosti interních aktů řízení „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 72 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 15% a 3 % možná.

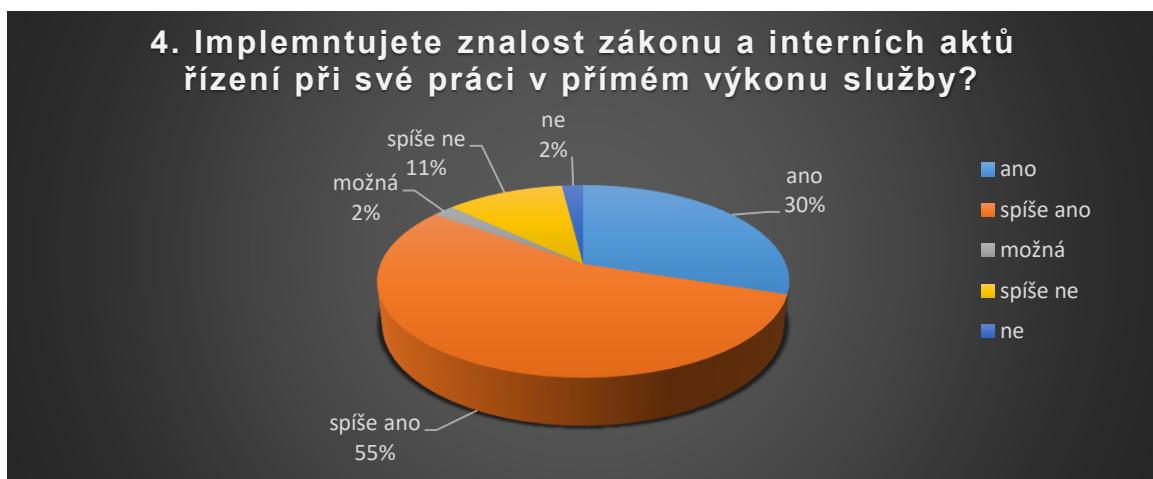
Graf č. 6 Používáte při své práci znalosti zákonů a interních aktů řízení?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 4 „Implementujete znalost zákonů a interních aktů řízení při své práci v přímém výkonu služby?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti implementují zákony a interní akty „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 85 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 13 % a 2 % možná.

Graf č. 7 Implementujete znalost zákonu a interních aktů řízení při své práci v přímém výkonu služby?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 5 „Vnímáte při své práci rozdíly mezi jinou národnostní menšinou a běžným občanem?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti rozeznávají rozdíly „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 71 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 23 % a 6 % možná.

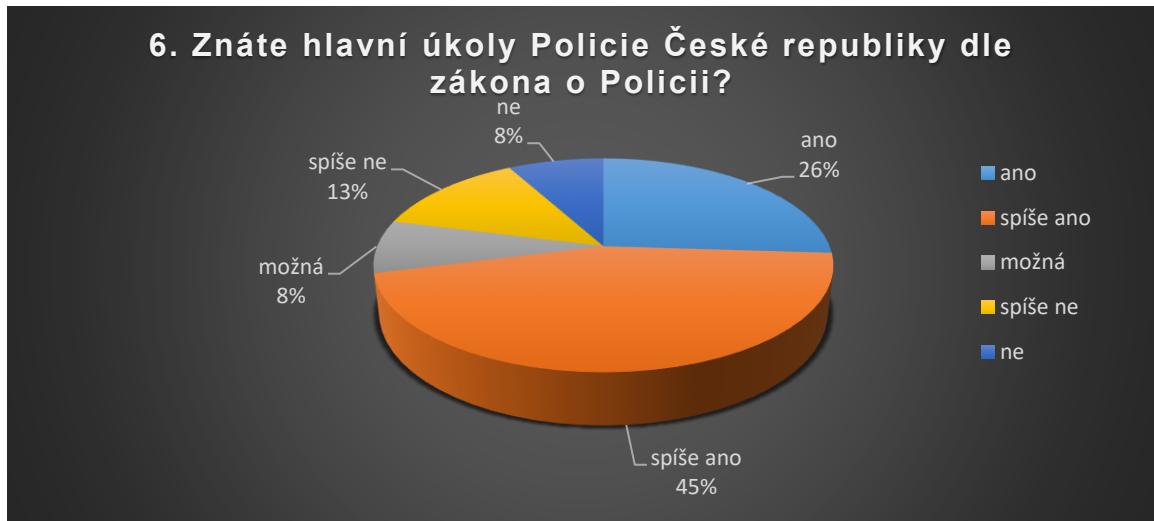
Graf č. 8 Vnímáte při své práci rozdíly mezi jinou národnostní menšinou a běžným občanem?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 6 „Znáte hlavní úkoly Policie České republiky dle zákona o Policii?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti znají hlavní úkoly Policie „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 71 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 21 % a 8 % možná.

Graf č. 9 Znáte hlavní úkoly Policie České republiky dle zákona o Policii?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 7 „Znáte etický kodex Policie České republiky?“ S diaramu vyplývá, že ve většině případech respondenti znají etický kodex Policie „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 71 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 21 % a 8 % možná.

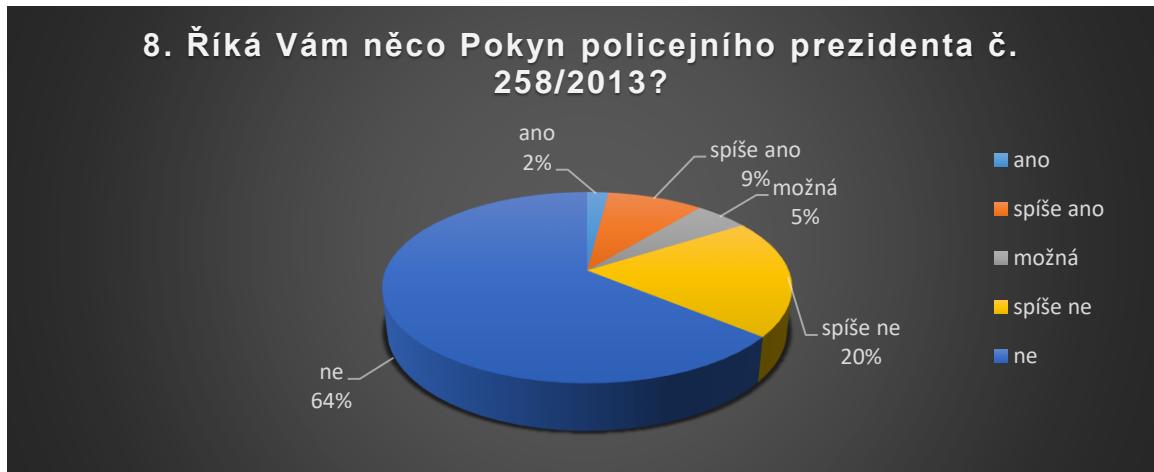
Graf č. 10 Znáte etický kodex Policie České republiky?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 8 „Říká Vám něco Pokyn policejního prezidenta č. 258/2013?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti neznají tento pokyn policejního prezidenta „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 84 % dotazovaných. „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 11 % a 5 % možná.

Graf č. 11 Říká Vám něco pokyn policejního prezidenta č. 258/2013?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 9 „Umíte komunikovat s občany a jednotlivci s národnostních menšin?“ Z diagramu vyplývá, že v polovině případech respondenti umí komunikovat s občany či jednotlivci národnostních etnických menšin „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 48 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 44 % a 8 % možná.

Graf č. 12 Umíte komunikovat s občany a jednotlivci s národnostních menšin?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 10 „Vnímáte potřeby jednotlivých národnostních mešin?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti neznají potřeby jednotlivých menšin „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 45 % dotazovaných. „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 30 % a 25 % možná.

Graf č. 13 Vnímáte potřeby jednotlivých národnostních mešin?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 11 „Řešíte ve svém okolí při výkonu služby incidenty v sociálně vyloučených lokalitách?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti řeší incidenty ve vyloučených lokalitách „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 84 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 14 % a 2 % možná.

Graf č. 14 Řešíte ve svém okolí při výkonu služby incidenty v sociálně vyloučených lokalitách?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 12 „Víte jaké jsou hlavní problémy v sociálně vyloučených lokalitách?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti řeší incidenty ve vyloučených lokalitách „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 59 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 33 % a 8 % možná.

Graf č. 15 Víte jaké jsou hlavní problémy v sociálně vyloučených lokalitách?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 13 „Při svém výkonu služby vnímáte na sobě rozdíly chování při komunikaci s národnostní a etnickou menšinou či jednotlivcem?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti nevnímají rozdíly v chování při komunikaci s menšinou „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 86 % dotazovaných. „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 11 % a 3 % možná.

Graf č. 16 Při svém výkonu služby vnímáte na sobě rozdíly chování při komunikaci s národnostní a etnickou menšinou či jednotlivcem?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 14 „Znáte národní strategii národnostních a etnických menšin pro práci Policie?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti nevnímají národní strategii národnostních a etnických menšin „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 73 % dotazovaných. „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 17 % a 10 % možná.

Graf č. 17 Znáte národní strategii národnostních a etnických menšin pro práci Policie ?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 15 „Řešíte při svém přímém výkonu služby prevenci kriminality?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti neřeší prevenci kriminality „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 62 % dotazovaných. „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 19 % a 19 % možná.

Graf č. 18 Řešíte při svém přímém výkonu služby prevenci kriminality?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 16 „Znáte nějakou národní strategii, která se zabývá tématem narodnostních menšin a znáte jejich cíle a úkoly?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti nevnímají rozdíly v chování při komunikaci s menšinou „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 85 % dotazovaných. „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 7 % a 8 % možná.

Graf č. 19 Znáte nějakou národní strategii, která se zabývá tématem narodnostních menšin a znáte jejich cíle a úkoly?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 17 „Máte čas a prostor se učit novým věcem, které upotřebíte k reálnému výkonu služby?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti nemají prostor se učit novým věcem „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 76 % dotazovaných. „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 16 % a 8 % možná.

Graf č. 20 Máte čas a prostor se učit novým věcem, které upotřebíte k reálnému výkonu služby?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 18 „Sledujete při výkonu služby zákony a interní akty řízení?“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondenti sledují při výkonu služby zákony a interní akty řízení „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 71 % dotazovaných. „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 27 % a 2 % možná.

Graf č. 21 Sledujete při výkonu služby zákony a interní akty řízení?

Zdroj: vlastní průzkum

- Na níže uvedeném diagramu je vyhodnocena otázka č. 19 „Komunikuje s vámi vedení Policie k výkonu služby, nebo je vám nabízeno školení k doplnění vzdělání ve vztahu k národnostním menšinám“ Z diagramu vyplývá, že ve většině případech respondentům není nabízeno školení k národnostním a etnickým menšinám „spíše ne“ a „ne“ je celkově zastoupeno v součtu 76 % dotazovaných. „spíše ano“ a „ano“ je celkově zastoupeno v součtu 16 % a 8 % možná.

Graf č. 22 Komunikuje s Vámi vedení Policie k výkonu služby, nebo je Vám nabízeno školení k doplnění vzdělání ve vztahu k národnostním menšinám?

Zdroj: vlastní průzkum

14 Vyhodnocení průzkumu

- Při vyhodnocení dotazníku je třeba respondenty převést na policisty a to policisty z Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje. Celková znalost policistů k národnostním a etnickým menšinám při jejich reálném výkonu služby je rozdělena na tři části, na policisty, kteří mají znalosti a to z 50 %, kteří neznají a to z 43% a 7% mají částečnou znalost.

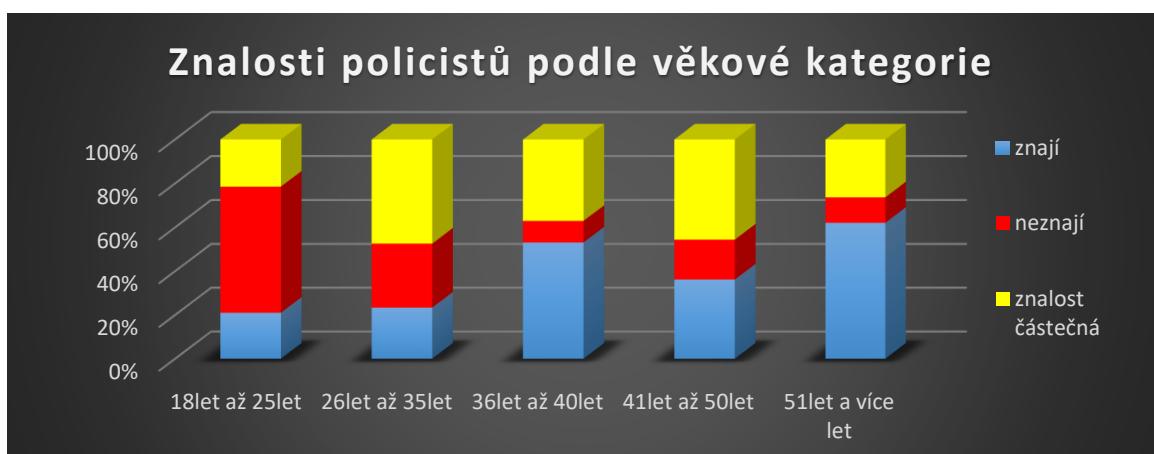
Graf č. 23 Znalost policistů pro práci s národnostní a etnickou menšinou

Zdroj: vlastní průzkum

- Znalosti policistů podle věkové kategorie odpovídá níže uvedený graf č. 24, na kterém je vidět, že věková skupina 18 let až 35 let má procentuálně větší neznalost na dotazované otázky. Mezi stupínek neznalostí je věková hranice 41 let až 50 let. Největší znalost mají policisté mezi věkem 36 let a více jak 51 let. Zajímavým ukazatelem částečných znalostí je věková skupina 26 let až 35 let, kde se shoduje s částečnými schopnosti věkové kategorie 41 let až 50 let.

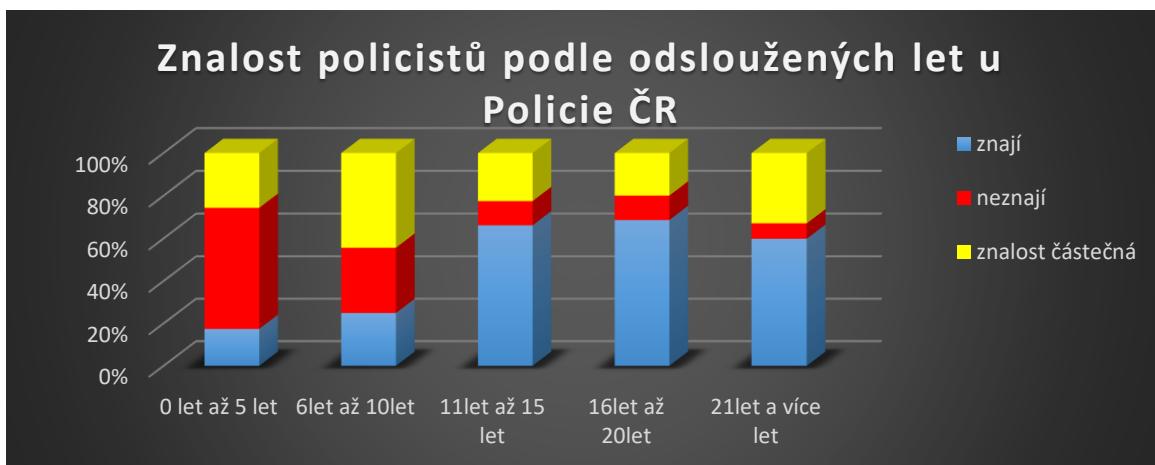
Graf č. 24 Znalost policistů podle věkové kategorie

Zdroj: vlastní průzkum

- Znalosti policistů podle odsoužených let u Policie ČR odpovídá níže uvedený graf č. 25, na kterém je vidět, že skupina 0let až 5 let má procentuálně větší neznalost na dotazované otázky následováno skupinou 6 let až 10 let, 21 let a více, 11 let až 15 let, 16 let až 20 let je procentuálně ve stejné hodnotě jako skupina 11 let až 15 let. Znalost podle skupiny odpracovaných let odpovídá 16 let až 20 let, která je procentuálně ve stejné hodnotě jako skupina 11 let až 15 let, následuje 21 let a více, 6 let až 10 let a na posledním místě je skupina 0 let až 5 let. Zajímavým ukazatelem částečných znalostí je skupina 6 let až 10 let, která přesahují ostatní skupiny. Tento faktor může být ovlivněn i tím, že částečné znalosti se staly plnohodnotnými znalostmi.

Graf č. 25 Znalost policistů podle odsoužených le u Policie ČR

Zdroj: vlastní průzkum

15 Shrnutí praktické části

Z provedeného průzkumu dle mého názoru vyplývá, že policisté na jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR Karlovarského kraje, mají znalosti v rámci národnostních a etnických menšin, ale na druhé straně tyto znalosti neumí využít v praxi. V Karlovarském kraji je spousta sociálně vyloučených lokalit a ubytoven, kde jsou ubytovaní občané jiných národností. V sociálně vyloučených lokalitách jsou menšiny, které se ve většině případech nezačleňují do společnosti majority, je zde vysoká nezaměstnanost, kriminalita, špatné sociální prostředí a další faktory. Na ubytovnách žijí ty menšiny, které v rámci přirozené i nelegální migrace žijí a které ve většině případech pracují na průmyslových zónách, nebo pracují nelegálně po celém kraji. I na ubytovnách jsou podobné faktory, které se vyskytují v sociálně vyloučených lokalitách. Jsem přesvědčen, že ve většině

případech policisté každý den řeší, dílčí problémy a to jak na ubytovnách, tak v sociálně vyloučených lokalitách. Problemy, které vznikají v těchto lokalitách, jsou ve většině případech podobného charakteru.

Domnívám se, že v současné době pro policistu v přímém výkonu služby existuje několik negativních faktorů, které mohou ovlivňovat práci a znalosti policisty při výkonu služby. Jedním z hlavních faktorů je, že v Karlovarském kraji není dostatek policistů, kteří by se mohli věnovat všeobecné prevenci, popřípadě národnostním menšinám.

Dalším problémem je odchod starších a zkušených policistů, kteří nenahradí nově nastupující policisty. Mladí a nezkušení policisté nemají čas a prostor, učit od starších kolegů, kteří postupně odcházejí.

Některé další negativní faktory zahrnují třeba:

- Nedostatek zdrojů: Nedostatek finančních prostředků, technického vybavení, vozidel, personálu, které mohou negativně ovlivnit schopnost policisty plnit své povinnosti. Nedostatek zdrojů může vést k omezení prevence, vyšetřování trestné činnosti a ochrany veřejnosti.
- Psychické a fyzické vypětí: Práce policisty může být náročná a stresující. Častý kontakt s násilím, konflikty a traumatickými událostmi může mít negativní dopad na psychické zdraví policistů. Fyzické vypětí způsobené například dlouhými směnami, nočními službami a vysokým fyzickým výkonem může také ovlivnit jejich výkonnost.
- Nedostatečná podpora a ocenění: Nedostatečná podpora ze strany nadřízených, nedostatek ocenění a uznání za jejich práci může vést k frustraci a snížení motivace policistů. Pokud se policisté necítí podporováni a oceněni, může to mít negativní dopad na jejich angažovanost a nasazení.
- Negativní veřejné vnímání: Policisté se často setkávají s kritikou a negativním veřejným vnímáním. To může mít negativní dopad na jejich sebevědomí a motivaci. Pokud jsou policisté vnímáni negativně, může to také ovlivnit jejich schopnost komunikovat s veřejností a získat jejich důvěru.
- Korupce a nedodržování etických standardů: Korupce a nedodržování etických standardů v policii mohou zpochybnit důvěryhodnost a integritu celé instituce. Pokud jsou policisté zapojeni do korupčních činností nebo

nedodržují etické principy, může to mít negativní dopad na jejich schopnost vykonávat svou práci a získat důvěru veřejnosti.

Tyto negativní faktory mohou mít vliv na práci a znalosti policisty při výkonu služby. Je důležité, aby tyto faktory byly řešeny a aby policisté měli dostatečnou podporu, zdroje a ocenění za svou práci. Tím se může zlepšit jejich výkonnost a schopnost plnit své povinnosti ve prospěch veřejnosti.

Pro mě z osobního hlediska je i nejzákladnějším faktorem ovlivňující práci policisty, administrativa a interní akty řízení, které mohou představovat značnou zátěž pro policisty při přímém výkonu služby. Některé z těchto faktorů zahrnují:

- Dokumentace a reportování: Policisté jsou často povinni vést detailní dokumentaci o svých činnostech, včetně záznamů o incidentech, vyšetřování trestných činů, dopravních nehod a dalších událostech. Tato dokumentace je důležitá pro správné vyšetřování a soudní procesy, ale vyžaduje čas a úsilí ze strany policistů.
- Administrativní procedury: Policisté musí dodržovat různé administrativní postupy a procesy, jako je vyplňování formulářů, žádostí a dalších dokumentů. Tyto procedury mohou být časově náročné a vyžadovat pečlivost a přesnost.
- Interní akty řízení (pokyny a rozkazy): Policisté musí dodržovat interní akty řízení stanovené policií. Tyto předpisy se mohou týkat například postupů při zadržení osob, použití donucovacích prostředků, ochrany osobních údajů a dalších aspektů práce policisty. Je důležité, aby policisté byli obeznámeni s těmito interními akty a dodržovali je, což může vyžadovat čas a dodatečné školení (Troufni si odhadnout, že 85% všech dotazovaných policistů se s interními akty řízení pouze seznamují, ale nečtou, to co interní akty upravují).
- Řízení a administrace případů: Policisté jsou zodpovědní za řízení a administrativu případů, které jim byly přiděleny. To zahrnuje shromažďování důkazů, výslechy svědků, přípravu zpráv a další činnosti spojené s vyšetřováním trestné činnosti. Tento proces může být časově náročný a vyžadovat pečlivé plánování a organizaci.
- Řízení času a směny: Policisté často pracují ve směnách a musí se přizpůsobit různým pracovním časům a podmínkám. To může znamenat, že

musí být k dispozici v neobvyklých hodinách, což může mít vliv na jejich osobní život a vyžadovat flexibilitu a schopnost dobře řídit svůj čas.

Tyto faktory mohou představovat zátěž pro policisty při výkonu služby a ovlivňovat jejich dostupnost, časovou efektivitu a celkovou výkonnost. Je důležité, aby policisté měli dostatečnou podporu a zdroje pro zvládání administrativních povinností, aby se mohli plně soustředit na svou hlavní roli - ochranu veřejnosti a boj proti trestné činnosti a je hlavně na zákonodárcích, popřípadě policejního prezídia, aby odstranilo negativní faktory, který především ovlivňují ty policisty, kteří převážně tvoří Polici České republiky.

16 Závěr

Jsem přesvědčen, že velká část majority jedná bez vcítění se do druhých osob a chovají se k sobě velice hrubě, nerespektují kulturu, jazyk či zvyky daného etnika.

Klíčové je si uvědomit na obou stranách, že pro společné soužití majority i minority je respekt, přizpůsobení a řešení problémů a konfliktů dle zákona a neodvolávat se na jednu, či druhou stranu. Vztahy mezi českou společností a národnostními a etnickými menšinami je velmi diskutována a řešena na vládní, mezivládní i mezinárodní úrovni.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit jaký je reálný výkon služby k národnostním a etnickým menšinám. Negativním faktorem je nedostatek finančních prostředků pro zajištění výkonu služby, či ohodnocení policistů. Je třeba upozornit na psychickou a fyzickou zátěž, která může negativně ovlivnit výkon služby tak i rodinný život.

Z provedeného průzkumu vyplývá, že policisté mají částečné znalosti v rámci národnostních a etnických menšin. V Karlovarské kraji je spousta sociálně vyloučených lokalit a ubytoven, kde se nacházejí občané jiných národností, kteří pracují na průmyslových zónách po celém kraji. Policisté řeší každý den dílčí problémy na těchto ubytovnách a sociálně vyloučených lokalitách. Stálí policisté již znají problémy v určitých vyloučených lokalitách, které se tam pravidelně objevují.

Myslím si, že odchodu zkušených policistů, kteří vykonávali svou službu především v oblasti vyloučených lokalit s větším výskytem národnostních menšin,

je velikým problémem. Občané těchto lokalit již věděli, že k jejich osobě bude přistupováno dle stanovených zákonů, vyhrocené situace budou řešeny v klidném režimu a s respektem. Nástupem malého množství nových policistů se tento problém nevyřeší v takové míře, aby nedocházelo k předvídatelným situacím.

Národní strategie funguje a bude fungovat pouze za předpokladu, že bude nasloucháno oběma stranám. Bez respektu ze strany Policie, policistů ve výkonu služby, tak i občanů české společnosti a národnostních a etnických menšin.

Policie se potřebuje vzdělávat a mít ve svých řadách policisty i z řad národnostních a etnických menšin, kteří znají zvyky, tradice, jazyk a problematiku dané menšiny či etnika a tito policisté budou více respektováni v dané komunitě.

Cíl bakalářské práce byl v rámci možností naplněn.

Četnictvo první republiky bylo vnímáno jako jeden z nejvýkonnějších, nejdisciplinovanějších a nejrespektovanějších bezpečnostních sborů. Takto by měla být veřejností vnímána i současná Policie České republiky.

Pokud bude snaha zákonodárců odstranit převážnou část negativních faktorů, které ovlivňují práci policistů, mohl by být naplněn cíl všech národních strategií a především strategie pro práci police ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám.

17 Použité zdroje

17.1 Monografie

- VŠEOBECNÁ ENCKLOPEDIE. *Všeobecná encyklopédie v osmi svazcích.* Praha: Diderot, 1999, svazek 5, s. 297 ISBN 80-902555-7-4.
- LINHART, Jiří; VODÁKOVÁ, Alena; KLENER Pavel. *Velký sociologický slovník - 1. A-O.* Praha: Karolinum 1996. s. 277. ISBN 80-7184-311-3.
- PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova, teorie - praxe - výzkum.* Praha: ISV 2001, s. 17, ISBN 80-85866-72-2.
- ŠATAVA, Leoš. *Jazyk a identita etnických menšin.* Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2009, s. 32. ISBN 978-80-86429-83-0.
- GABAL, Ivan. *Etnické menšiny ve střední Evropě: konflikt nebo integrace.* Praha: G plus G, 1999, s. 25. ISBN 80-86103-23-4.
- PRŮCHA, Jan; WALTEROVÁ Eliška; MAREŠ Jiří. *Pedagogický slovník.* Praha: Portál, 1998, s. 137. ISBN 80-7178-252-1. [cit. 25. 11. 2023].
- CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty.* Praha: Linde, 2001, s. 10, ISBN 80-7201-265-7.
- MAREŠ Miroslav, *Národní pedagogický institut České republiky. Extremismus v ČR: Úvod a vymezení pojmu.* [Online] Policie České republiky © 2023 ze dne 08. září 2014. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/19101/EXTREMISMUS-V-CR-UVOD-A-VYMEZENI-POJMU.html>. [cit. 25. 11. 2023].

17.2 Zdroje z internetu

- RADAKOVIČ, Dušan, *Český rozhlas, Ecyklopedie Radižurnálu* [online] © 1997-2023 Český rozhlas ze dne 12. prosince 2016. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/rasismus-a-xenofobie-kdyz-se-strach-prevlekne-za-nenavist-6230547>. [cit. 25. 11. 2023].
- RADAKOVIČ, Dušan. *Český rozhlas, Ecyklopedie Radižurnálu.* [online] © 1997-2023 Český rozhlas ze dne 12. prosince 2016. Dostupné z:

<https://radiozurnal.rozhlas.cz/rasismus-a-xenofobie-kdyz-se-strach-prevlekne-za-nenavist-6230547>. [cit. 25. 11. 2023].

- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám do roku 2020.* [Online] Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-pro-praci-policie-cr-ve-vztahu-k-mensinam-do-roku-2020.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].
- POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. [POLICIE]. *Extremismus: Co je to extremismus.* Online. Policie České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ncoz-extremismus-co-je-extremismus.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].
- OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Deklarace o pokroku a rozvoji v sociální oblasti.* Online. Informační centrum OSN v Praze. © 13. dubna 2022. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/04/deklarace-o-pokroku-a-rozvoji-v-socialni-oblasti.pdf>. [cit. 25. 11. 2023].
- OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech.* Online Informační centrum OSN v Praze. © 1. srpna 2022. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/08/mezinarodni-pakt-o-hospodarskych-socialnich-a-kulturnich-pravech.pdf>. [cit. 25. 11. 2023].
- OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Mezinárodní pakt o občanských a politických právech.* Online Informační centrum OSN v Praze. © 1. srpna 2022. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/08/mezinar.pakt-obc.a.polit.prava.pdf>. [cit. 25. 11. 2023].
- OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace.* [Online] Informační centrum OSN v Praze. © 1. srpna 2022. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/08/umluva-ras.diskriminace.pdf>. [cit. 25. 11. 2023].

- OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Deklarace o právu na rozvoj*. Online. Informační centrum OSN v Praze. © 13. dubna 2022. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/04/deklarace-o-pravu-na-rozvoj.pdf>. [cit. 25. 11. 2023].
- OSN [ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ]. *Všeobecná deklarace lidských práv*. Informační centrum OSN v Praze. © 1. srpna 2022. Dostupné z: https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/08/UDHR_2016_CZ_web.pdf. [cit. 25. 11. 2023].
- VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2022, 9. listopad 2005. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/ramcova-umluga-o-ochrane-narodnostnich-mensin-6912/>. [cit. 25. 11. 2023].
- VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Evropská charta regionálních či menšinových jazyků*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2023 ze dne 02. června 2006. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/evropska-charta-regionalnich-ci-mensinovych-jazyku-17547/>. [cit. 25. 11. 2023].
- VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Evropská charta regionálních či menšinových jazyků*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2023 ze dne 02. června 2006. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/evropska-charta-regionalnich-ci-mensinovych-jazyku-17547/>. [cit. 25. 11. 2023].
- VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Výroční zpráva o činnosti Rady Vlády pro národnostní menšiny v roce 2022*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2023. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/dokumenty-rady/Vyrocní-zprava-o-cinnosti-Rady-vlady-pro-narodnostni-mensiny-v-roce-2022.pdf>. [cit. 26. 10. 2023].

- VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Výroční zpráva o činnosti Rady Vlády pro národnostní menšiny v roce 2022*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2023. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/dokumenty-rady/Vyrocní-zprava-o-cinnosti-Rady-vlády-pro-narodnostni-mensiny-v-roce-2022.pdf>. [cit. 26. 10. 2023].
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [CZSO]. *Infografiky 2023, Neziskové organizace*. Online. Český statistický úřad (ČSÚ), © 2024. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/neziskove-organizace>. [cit. 02. 02. 2024].
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-pro-praci-policie-cr-ve-vztahu-k-mensinam-do-roku-2020.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Nová Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nova-strategie-prevence-kriminality-v-cr-na-leta-2022-2027-byla-schvalena-vladou.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027, příloha 2 implementační plán Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2022-az-2027.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].
- VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, *Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů, Strategie romské integrace 2021–2030*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2023 ze dne 17. května 2021. Dostupné z: https://www.vlada.cz/cz/ppov/zalezitosti-romske-komunity/aktuality/strategie-rovnosti--zacleneni-a-participace-romu-strategie-romske-integrace-2021_2030-188413/. [cit. 25. 11. 2023].

- VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, *Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů, Strategie romské integrace 2021–2030*. Online. Vláda České republiky. © 2009-2023 ze dne 17. května 2021. Dostupné z: Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/zalezitosti-romske-komunity/aktuality/05-Strategie-romske-rovnosti--zaceneni-a-participace-2021---2030---ukolova-cast_2.pdf. [cit. 25. 11. 2023].
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-pro-praci-policie-cr-ve-vztahu-k-mensinam-do-roku-2020.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [MVCR]. *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-pro-praci-policie-cr-ve-vztahu-k-mensinam-do-roku-2020.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].
- POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY [POLICIE]. COMMUNITY POLICING, Co je to Community Policing, Online. Policie České republiky. © 2023. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/co-je-to-community-policing.aspx>. [cit. 25. 11. 2023].

17.3 Použité zdroje ze sbírky zákonů

- ČESKO, 1993. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>. [cit. 25. 11. 2023].
- ČESKO, 1993. Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>. [cit. 26. 10. 2023].
- ČESKO, 2001. Zákon č. 273/2001 Sb., Zákon o právech příslušníků národnostních menšin. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-273>. [cit. 26. 10. 2023].

- ČESKO, 2009. *Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>. [cit. 26. 10. 2023].
- ČESKO 2008. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>. [cit. 26. 10. 2023]
- ČESKO 2003. *Zákon č. 361/2003 Sb., Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů*. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361>. [cit. 26. 10. 2023].

17.4 Interní akty řízení Policie ČR

- POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA. *O činnostech na úseku menšin.* PPP č. 258/2013 ze dne 20. prosince 2013.
- POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA. *O zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti.* PPP č. 130/2020 ze dne 10. června 2020.
- ROZKAZ POLICEJNÍHO PREZIDENTA. *O profesní etice Policie České republiky, Příloha č. 2 - Výklad některých pojmu obsažených v etickém kodexu Policie České republiky.* RPP č. 154/2011 ze dne 26. července 2011.
- ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA. *O plnění základních úkolů služby pořádkové policie.* ZPPP č. 180/2012 ze dne 28 listopadu 2012.

PŘÍLOHA Č. 1 - DOTAZNÍK

Průzkum k národnostním a etnickým menšinám reálného výkonu služby a uplatnění znalostí.

Pohlaví

- Muž
- Žena

Věková hranice Policisty?

- 18let až 25let
- 26let až 35let
- 36let až 40let
- 41let až 50let
- 51let a více let

Počet odsouzených let u Policie ČR?

- 0 let až 5 let
- 6let až 10let
- 11let až 15 let
- 16let až 20let
- 21let a více let

Setkáváte se při své práci s národnostní a etnickou menšinou či jednotlivci?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Rozeznáváte při svém výkonu služby členy národnostní menšiny či jednotlivce?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Používáte při své práci znalosti zákonů a interních aktů řízení?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Implementujete znalost zákonu a interních aktů řízení při své práci v přímém výkonu služby?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Vnímáte při své práci rozdíly mezi jinou národnostní menšinou a běžným občanem?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Znáte hlavní úkoly Policie České republiky dle zákona o Policii ČR?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Znáte etický kodex Policie České republiky?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Říká Vám něco Pokyn policejního prezidenta č. 258/2013?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Umíte komunikovat s občany a jednotlivci s národnostních menšin?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Vnímáte potřeby jednotlivých národnostních menšin?

- Ano
- Spíše Ano

- možná
- Spíše Ne
- Ne

Řešíte ve svém okolí při výkonu služby incidenty v sociálně vyloučených lokalitách?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Víte, jaké jsou hlavní problémy v sociálně vyloučených lokalitách?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Při svém výkonu služby vnímáte na sobě rozdíly chování při komunikaci s národnostní a etnickou menšinou či jednotlivcem?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Znáte národní strategii národnostních a etnických menšin pro práci Policie?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Řešíte při svém přímém výkonu služby prevenci kriminality?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Znáte nějakou národní strategii, která se zabývá tématem národnostních menšin a znáte jejich cíle a úkoly?

- Ano
- Spíše Ano
- možná

- Spíše Ne
- Ne

Máte čas a prostor se učit novým věcem, které upotřebíte k reálnému výkonu služby?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Sledujete při výkonu služby zákon a interní akty řízení?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne

Komunikuje s vámi vedení Policie k výkonu služby, nebo je vám nabízeno školení k doplnění vzdělání ve vztahu k národnostním menšinám?

- Ano
- Spíše Ano
- možná
- Spíše Ne
- Ne